

ДНЕКЪ ЛОНДОНЪ

ЧУДОТО НА ЖЕНАТА

ПОВЕСТЬ

издателство
и. коюмджиевъ
софия

ДЖЕК ЛОНДОН

ЧУДОТО НА ЖЕНАТА

Превод: Петко Стоянов

chitanka.info

I.

— И безъ това, не мога да кажа, че си се спусналь да се женишъ,
— каза Кжсиять, подземайки прекъснатия преди нѣколко минути разговоръ.

Димъ разглеждаше краката на едно куче, което той държеше съ гръбъ въ снъга, и не благоволи да отговори. Кжсиять, който въртѣше предъ огъня единъ мокасинъ, наденатъ на пръчка, изгледа съ острия си погледъ лицето на другаря си.

— Я погледни тая северна зора, — продължи той. — Промѣнлива, като коя и да е жена съ кждри и развѣти фусти. И най-добрата е лекомислена, ако не е глупава. Тѣ сѫ коварни котки, всичкитѣ, отъ най-малката до най-голѣмата, отъ най-хубавата до най-грозната, разкъсващи лъвици и виещи хиени, щомъ намѣрятъ следата на мжжа, когото предпочитатъ.

Монологътъ отново престана. Димъ удари кучето, което искаше да му захапе ржетѣ и продължи да разглежда нараненитѣ му и окървавени крака.

— Ехъ! — продължи Кжсиять. — Може би и азъ щѣхъ да намѣря да се оженя, ако бѣхъ сторилъ намѣрение. А може би, бихъ се оженилъ и безъ да искамъ, ако не бѣхъ хваналъ пжтя къмъ горитѣ. Димъ, искашъ ли да знаешъ какво ме спаси? Е, хубаво, азъ ще ти кажа. Бѣгането. Продължихъ да бѣгамъ. Желалъ бихъ да видя, ще ме настигне ли нѣкоя фуста!

Димъ пустна животното и обрна къмъ пламъка другата страна на свойтѣ мокасини, които съхнѣха на пръчки.

— Утре трѣба да си починемъ и да направимъ мокасини на кучетата, — предложи той. — Тая тѣнка кора ледъ наранява краката имъ.

— По-добре да продължимъ, па какво ще да става, — каза Кжсиять. — Да се върнемъ назадъ — нѣмаме вече провизии. Трѣба да настигнемъ колкото е възможно по-скоро еленитѣ или бѣлитѣ индийци, иначе ще бѫдемъ заставени да ядемъ кучета — и куцитѣ

наредъ съ здравитѣ. Въ сѫщность кой е видѣлъ нѣкога тия бѣли индийци? Знаеме ги само по слухъ. Па какъ може и единъ червенокожъ да има бѣла кожа? Все едно да кажешъ, че нѣкой негъръ може да избѣлѣе. Димъ, трѣбва да вървиме. Въ тая мѣстностъ нѣма дивечъ. Нали знаешъ, че цѣла седмица вече не сме видѣли дори следи отъ заякъ. Хайде да напустнемъ тая замрѣла страна и да идемъ въ друга, дето ще гледаме какъ тича месо.

— Все пакъ азъ мисля, че ако си отпочинемъ единъ день и сложимъ мокасини на кучетата, тѣ по-добре ще тичатъ. Ако ти се уаде, разгледай внимателно мѣсността отъ нѣкоя височина. Всѣки мигъ може да навлѣземъ въ областъ, въ която ще може по-лесно да се напредва. Такова нѣщо ни каза Лаперль да търсимъ.

— Ами! споредъ както самъ каза, Лаперль е идвалъ тука преди десетъ години и толкова е билъ измѣжванъ отъ гладъ, че е ималъ халюцинации. Спомни си какво ни каза той за грамадните знамена, които се развѣвали на върха на планините. Това доказва, колко е билъ смахнатъ. И той призна, че никога не е виждалъ бѣли индийци. Това било басня, която му разправилъ Антонъ. А пѣкъ Антонъ хвърли плочите две години преди да дойдемъ въ Аляска. Утре ще обиколя и може да намѣря нѣкой еленъ. А сега, не е ли време за спане?

II.

На другия денъ Димъ прекара сутринта въ лагера: зае се да направи мокасини на кучетата и да поправи хамутитъ. На обядъ той приготви храна за двама и най-после яде самъ, чакайки да се върне Кжсиятъ. Но следъ единъ часъ, неспокоенъ, той си тури скитъ и тръгна да търси другаря си. Следитъ отъ стъпките му водъха къмъ коритото на рѣката! Той вървѣ по тъхъ най-напредъ въ едно тѣсно дефилене, което изведнъжъ се разшири въ пасбище, — но по снѣга нѣмаше никакви следи отъ елени — после по единъ лекъ наклонъ, на върха на който се спрѣ. Следитъ продължаваха по другата страна на наклона и се губѣха въ една борова гора, най-приближенитѣ дървета на която бѣха на разстояние около миля. Димъ погледна часовника си, помисли, че нощта неизбежно ще настѫпи, че кучетата сѫ сами въ лагера и съ съжаление се отказа да върви по-нататъкъ. Но преди да тръгне, той дълго разглежда пейзажа. Цѣлиятъ източенъ хоризонтъ бѣше назъбенъ отъ гребенитъ на Скалистите Планини. Тѣхните натрупани едно върху друго бърда се простираха къмъ северо-западъ и преграждаха пътя къмъ мѣстността, за която Лаперлъ имъ бѣше разправилъ. Би рекълъ човѣкъ, че се стремѣха, съ снѣжната си маса, да отблъснатъ пътниците къмъ Изтокъ и къмъ Юконъ.

Димъ си каза, че враждебниятъ имъ видъ сигурно е отблъсналъ не единъ пътешественикъ.

Дори до полунощъ той подържаше голѣмъ огънь, за да види Кжсиятъ презъ време на връщането му. После прибра всичко, впрегна кучетата и, щомъ се зазори, започна отново да търси. Едва бѣше стигналъ дефилето и кучето водачъ наостри уши и започна да скимти. Шестъ индийци идѣха къмъ него. Тѣ нѣмаха кучета и всѣки отъ тъхъ носѣше лекъ багажъ.

Тѣ заобиколиха Димъ и му дадоха много поводи за очудване. Явно бѣше, че него търсѣха; говорѣха нѣкакъвъ езикъ, отъ който той не разбираше нито дума; и най-после, тѣ не бѣха бѣли индийци, при все, че бѣха по-голѣми и по-силни отъ червенокожите, живущи въ

долината на Юконъ. Петима отъ тъхъ бѣха въоржени съ стари пушки съ дълга цевъ, но последниятъ държеше единъ винчестеръ, който Димъ позна, че е на Кжсиятъ.

Тъ не се помаяха и хванаха Димъ. Той се подчини, понеже нѣмаше оржжие. Индийцитъ си раздѣлиха съдържанието на шейната, натовариха го на тѣхнитъ шейни, а на Димъ дадоха да носи завивкитъ за спане. Тъ разпрегнаха кучетата и понеже Димъ се развика, тъ му дадоха да разбере съ знаци, че нататъкъ пѫтятъ не е удобенъ за шейна. Като се подчини на това, което не можеше да избѣгне, той изостави шейната въ снѣга и тръгна следъ индийцитъ.

Тъ минаха презъ малката борова горичка, която той бѣше забелѣзalъ предната вечеръ, вървѣха срещу течението на рѣкичката около десетина мили и после го изоставиха, за да тръгнатъ къмъ изтокъ покрай единъ малъкъ притокъ.

Първата нощъ прекараха въ единъ лагерь, който изглеждаше, че е билъ заетъ много дни наредъ. Въ едно съседно скривалище имаше сушена лакерда, тъ я прибавиха къмъ своята храна. Отъ тоя лагерь излизаше следа, по която изглеждаше, че сѫ вървѣли много хора.

„Това сѫ похитителитъ на Кжсия“, помисли Димъ и преди да се мръкне съвсемъ, той можа да види, че следитъ сѫ еднакви съ тия, които оставяха мокасинитъ на неговия другаръ. Той разпита индийцитъ съ знаци и тъ потвърдиха заключенията му, като посочиха къмъ северъ.

Презъ следнитъ дни, тъ продължиха неизмѣнно пѫтя си въ тая посока, въпрѣки хилядитъ завои изъ единъ истински хаосъ отъ скали. Въ тая снѣжна пустиня, пѫтятъ изглеждаше навсѣкѫде запрѣченъ, обаче пѫтеката криволичеше все изъ долинитъ, като избѣгваше непристѣпнитъ стрѣмнини. Колкото по-голѣма ставаше височината, толкова снѣгътъ ставаше по-дебель и само съ ски можеше да се върви напредъ. Освенъ това всичкитъ индийци бѣха млади и вървѣха бѣзо. Димъ не можеше да не почувствува гордость, като виждаше, че може да върви съ тѣхъ, при все, че тъ бѣха калени и отъ детинство си служеха съ ски.

За шесть дена тъ преминаха централната клисура, низка въ сравнение съ планинитъ, които раздѣляше, но страшна сама по себе си и недостѣпна за натоварени шейни.

Петъ дена криволичене отъ долина въ долина и тъ стигнаха въ отворената, леко вълнообразна мястност, дето Лаперлъ се бъше скиталъ преди десетъ години. Денътъ бъше ледено студенъ, термометърътъ показваше четиридесетъ градуса подъ нулата. Въздухътъ бъше толкова чистъ, че се виждаше на стотина мили наоколо. Димъ позна мястото отъ пръвъ погледъ. Въ безкрай се разгъваше равнината. На изтокъ Скалистите планини издигаха снежните си маси къмъ небето. На югъ и на западъ се простираха назъбените бърда, презъ които тъ бъха минали. Това бъше областта, презъ която бъше миналъ някога Лаперлъ. Сега тя бъше покрита съ снегъ, но сигурно богата съ ловъ въ благоприятно време и засмъна отъ зеленина и цвѣтя презъ пролѣтта.

Преди обѣдъ групата се спусна по коритото на единъ широкъ потокъ, пресъче една гора отъ върби отрупана съ снегъ, оголени трепетлики и грамадни борове и се намѣри на мястото на обширенъ лагеръ, отскоро напустнатъ.

Споредъ броя на огнищата, които бъха отъ четиристотинъ до петстотинъ, Димъ прецени, че племето се е състояло отъ няколко хиляди души. Следата бъше толкова скорошна и тъй добре отъпкана, че индийцитъ и Димъ можеха да си свалятъ скитъ и да вървятъ побързо. Следи отъ дивечъ се появиха и станаха изобилни, а сѫщо и следи отъ вълци и рисове. По едно време единъ индиецъ изкрешът отъ удоволствие, сочейки обширна снежна пещера, покрита съ оглозгани, разчупени и изтъкани кости, сякашъ цѣли армии се бъха борили за тѣхъ. Явно бъше, че е имало голѣмъ ловъ следъ последното падане на снегъ.

Мръкна се съвсемъ, безъ да стане дума за спиране. Дружината още вървѣше, когато тъмнината се разпръсна подъ свѣтливото небе, блѣстящите звезди, по което бъха наполовина забулени отъ трептящия, зеленикавъ воалъ на северната зора. Кучетата първиоловиха шумъ отъ лагеръ; тъ наостриха уши и радостно заджавкаха. После далечень ромонъ долетѣ до слуха на хората; но въ него нѣмаше нищо отъ спокойната привична приятност на много далечния шумъ. Напротивъ, той се състоеше отъ остри звуци, издавани отъ крещящи, диви гласове и прекъсвани отъ още по-пронизителни викове — продължителните виения на многобройни кучета отъ вълча порода; викове отъ мжка и болка, жалби отъ отчаяние и бунтъ. Димъ отвори кутията на часовника

си и като попипа стрелкитѣ успѣ да разбере, че е единадесетъ часа. Индийцитѣ ускориха крачкитѣ си. Тѣ бѣха вървѣли дванадесетъ часа непрекъснато и сега вече наполовина тичаха.

Най-после тѣ излѣзоха отъ гжстата борова гора и се намѣриха изведенъжъ предъ силната свѣтлина на много огньове и чуха страшна врѣва. Обширень лагеръ бѣше предъ тѣхъ.

Когато стигнаха до неправилната му обиколка, една шумна вълна изближна срѣщу тѣхъ и после ги придружи. Чуваха се викове, думи за добре дошли, въпроси и отговори, шеги, и бѣснитѣ рѣмжения на кучетата, които се спуштаха като кожени метеори срѣщу чужденците — кучета на Димъ; викове на жени, детски плачъ, ревъ на кърмачета и пышкане на болни, съ една дума сбогище на една примитивна, дива тълпа.

Нападащите кучета бѣха отблъснати съ тояги; а кучетата на Димъ, изплашени отъ броя на враговете имъ, рѣмжеха озжбени, и се криеха въ краката на покровителите си, съ настрѣхнала козина и крака вцепенени въ заплашителна поза.

Дружината най-после спрѣ при единъ голѣмъ огънъ, предъ който бѣха клекнали Кжсиятъ и двама млади индийци и печеха кжсове мясо отъ еленъ. Трима други младежи, увити въ кожи и простиранни на легло отъ борови клони изведенъжъ станаха.

Кжсиятъ, отъ другата страна на огнището, хвърли погледъ на съдружника си, но лицето му остана твърдо и безстрастно, като това на другарите му. Той не мигна и продължи да готови.

— Какво ти е? — го попита Димъ почти разсърденъ. — Да не си онѣмѣлъ?

Старата, свойствена на Кжсия усмивка изкриви устата му.

— Съвсемъ не, — отговори той. — Но сега съмъ индиецъ и се упражнявамъ да не показвамъ признаци на очудване. Кога те хванаха?

— Единъ денъ следъ твоето заминаване.

— Добре, — каза Кжсиятъ и радостно пламъче свѣтна въ очите му; — не е много лошо. Много благодаря. Тука е лагерътъ на ергените за женене.

Съ единъ жестъ той посочи великолепното на лагера, което се състоеше отъ единъ мангалъ, легла отъ борови клони направо на снѣга, нѣколко еленови кожи и плетища отъ борови клончета, преплетени съ върбови издѣнки.

— А ето ергенитъ!

Тоя пжть той посочи младитъ индийци и произнесе на тъхния диалектъ нѣколко гърлени звукове, които предизвикаха у тъхъ усмивка на разбирателство.

— Щастливи сж, че те виждатъ, Димъ! Седни и изсуши мокасинитъ си, докато ти приготвя ядене... Не намирашъ ли, че доста добре бръщолевя на тъхния езикъ? И ти ще трѣбва да се поможчишъ да го научишъ, защото струва ми се, че по-дълго време ще се радваме на тъхната компания. Тука има и другъ бѣль. Хванать е преди шест години. Той е ирландецъ, намѣрили го на пжтя до Голѣмото Робско езеро. Нарича се Даниель Макъ Канъ. Той живѣе съ една индийка и има вече две хлапенца. Но ще избѣга, ако му се удаде случай. Виждашъ ли оня малъкъ огънъ вдѣсно? Тамъ е настаненъ той.

Изглежда, че лагерътъ на ергенитъ бѣше жилището предназначено за Димъ, защото индийцитъ го оставиха тамъ съ кучетата му и отидоха навжtre въ голѣмия лагеръ.

Докато той си сушеше мокасинитъ и гѣлташе кжсоветъ месо, Кжсиятъ бѣбрѣше и готвѣше.

— Ний, разбира се, сме на тѣсно, Димъ. Чувашъ ли ме? Ще имаме неприятности докато се измѣкнемъ отъ тукъ. Това сж истински индийци, цѣли диваци. Тѣ не сж бѣли, съ изключение на главатаря имъ. Той говори сякашъ устата му е пълна съ гореща каша и ако не е чистокръвенъ шотландецъ, главата си отрѣзвамъ. Той е великиятъ главатаръ на цѣлата сбирщина. Каквото каже той, законъ е. Знай го още отъ сега. Има шестъ години откакъ Даниель Макъ Канъ се мжчи да офейка отъ тукъ. Не е лошъ, но е малодушенъ. Знае единъ пжть, открилъ го е, когато ходилъ на ловъ — на западъ отъ този, по който ни доведоха; той нѣма смѣлостъ да тръгне самъ. Но като сме трима, можемъ да се опитаме. Разрошената брада е важенъ, но все си е малко смахнатъ.

— Какъвъ е тоя, Разрошена брада? — попита Димъ, като престана да разкжсва единъ кжсъ месо.

— Ами главатарътъ, шотландеца. Той старѣе вече и по тоя часъ сигурно спи, но утре ще го видишъ и той ще ти покаже ясно, като бѣль денъ, че щомъ си попадналь въ негови ржце, не струвашъ и лула тютюнъ. Всичкитѣ тия земи му принадлежатъ. Натжпчи си това въ тиквата. Тѣ нито сж изследвани, нито изучени, а сж си негови. Той

притежава самъ двадесет хиляди квадратни мили земя за ловъ. Той е бѣлиятъ индиецъ, той и дъщеря му. Хмъ! недей се блѣщи така. Чакай да я видишъ. Струва си труда. Тя е бѣла оть главата до краката, като стария Разрошена Брада, баща ѝ. Слушай! Ти говоришъ за елени! Въ стадото има сто хиляди елени и десетъ хиляди вълци и други животни вървята следъ него и се хранятъ оть остатъците. Защото ний изхвърляме остатъците. Стадото тръгва оть изтокъ и тия дни ний ще го приджумимъ. Отъ това хранимъ кучетата си, а което не се доизяжда, сушимъ го за пролѣтта, чакайки да дойде лакердата. Разрошена Брада повече оть всѣкиго разбира оть лакерда и еленъ, вѣрвай стария си другаръ!

III.

— Ето Разрошената Брада, изглежда, че знае къде отива, — промърмори изведнъжъ Кжсиятъ; и той улови едно куче и изтри о козината му мазнитѣ си ржце.

Бѣше сутринь и ергенитѣ закусваха съ еленово месо, което печеха на скара. Димъ забелѣза единъ дребенъ и слабъ човѣкъ, облѣченъ съ кожи, като кой да е другъ индиецъ, но който личеше веднага, че е отъ бѣлата раса; той вървѣше предъ една шейна и една група отъ десетина червенокожи. Димъ счупи кокала, който държеше и, смучейки топлия мозъкъ, наблюдаваше госта, който се приближаваше. Остри бакенбарди и червена, вече побѣлѣла коса, изцапани отъ пушъка въ лагера, покриваха по-голѣмата част отъ лицето му, безъ да успѣятъ да скриятъ мършавитѣ, почти мъртвешки бузи. Но Димъ забелѣза широкитѣ му трептящи ноздри и широкитѣ му гърди — истински резервоаръ на кислородъ и жизненостъ и заключи, че тая мършавостъ съвсемъ не бѣше признакъ на болестъ.

— Какъ сте? — каза човѣкътъ, като извади едната си ржавица и протегна голата си ржка. — Името ми е Снась! — прибави той.

— А моето е Белю! — отвѣрна Димъ, който усъщаше чудновато стѣснение подъ изпитателния погледъ на тия черни очи.

— Имате доста за ядене, нали?

Димъ кимна утвѣрдително и се зае пакъ съ кокала, но мъркането на шотландския говоръ бѣше чудно приятно за ухото му.

— Порциите сѫ просташки! — подзе Снась; — обаче рѣдко оставаме безъ храна и тя е по-здрава отъ подправената храна въ градовете.

— Виждамъ, че не обичате градовете! — каза Димъ просто за да поддържа разговора.

Но биде изненаданъ отъ промѣната въ държанието на Снась. Стори му се, че тѣлото му се свива и трепери, като докоснато усетливче. После реакцията на една дива воля се прояви въ погледа му,

въ който можеше да се прочете умраза, смъсена съ неизмърима скръбь.
Снась се обърна бързо, после се овладѣ, изправи глава и каза нехайно:

— Ще се видимъ пакъ, господинъ Белю. Еленитѣ пѫтуватъ къмъ
изтокъ, та трѣбва да отида напредъ да търся място за лагера. Утре вий
всички ще дойдете.

— Той все пакъ е нѣщо, нали? — забелѣза Кжсиятъ, като го
гледаше да тръгва на чело на индийцитѣ.

Той пакъ изтри ржцете си о козината на едно куче и тоя жестъ не
бѣше неприятенъ на животното, ако се сѫди по начина, по който то
облиза вкусната мазь.

IV.

Малко по-късно, Димъ направи обиколка изъ лагера, кждето всѣки бѣше заетъ съ нѣкаква работа. Една група ловци се бѣха върнали и всѣки отъ тѣхъ бѣрзаше къмъ своето огнище. Жени и деца тръгваха съ празни шейни; други се връщаха и дърпаха заедно съ кучетата коли, натоварени съ току-що убити и вече замръзнали животни. При все, че бѣше началото на пролѣтта, студътъ бѣше още силенъ и тия сцени се разиграваха при тридесетъ градуса подъ нулата. Нѣмаше тѣкани платове. Всички бѣха облѣчени въ кожи. Деца минаваха съ лжкове въ ржка и кутии съ стрели съ костени върхове. Димъ забелѣза нѣколко ножа за одиране отъ кокалъ или камъкъ, закачени на пояса или въ ножници, окачени на шията. Женитѣ бѣха заети около огньовете съ опушване месо и носѣха на гърба си деца, които гледаха очудено и смучеха парчета тлѣстина. Кучета, близки роднини на вълцитѣ, се трупаха около Димъ, държани на почетно разстояние отъ късата му дебела тояга, и душеха тоя чужденецъ, чието присѫтствие търпѣха само отъ страхъ предъ тоягата.

Той срещна най-после, усамотенъ всредъ другите, единъ лагеръ, за който предположи, че е на Снась. При все че не изглеждаше направенъ за постоянно, той бѣше обширенъ и солидно уреденъ. Купчина дрехи и бали отъ кожи бѣха натрупани на дървенъ одъръ, дето кучета не можеха да достигнатъ. Голъмо платнище отдѣляше единъ жгълъ, дето човѣкъ можеше да се отдѣли, да разговаря или да спи. До него се издигаше копринена палатка, отъ рода на тия, които изследвачитѣ и охолнитѣ ловци на едъръ дивечъ обичатъ. Димъ, който никога не бѣ виждалъ подобна палатка, се приближи, за да я разгледа. Въ тоя мигъ платното се повдигна и едно младо момиче излѣзе. Движенятията му бѣха толкова живи, тя тѣй внезапно изкокна, че се стори на Димъ като нѣкакво видение. Сѫщото впечатление й направи и той и нѣколко време тѣ се разглеждаха взаимно. Тя цѣла бѣше облѣчена въ кожи, но кожи толкова скжпи и тѣй великолепно изработени, каквито младиятъ човѣкъ не бѣ видѣлъ и на сънъ.

Тя бѣ отмѣтнала качулката на горната си дреха, направена отъ блѣдо сребристи кожи. Пантофитѣй, съ подметки отъ моржова кожа бѣха сглобени отъ сребристите крачка на много рисове.

Ржавиците ѝ съ дѣлги маншети, ешарпа, чийто рѣсни висѣха до колѣнетѣ и всичките кожи на костюма ѝ имаха сребъренъ отблѣсъкъ подъ студената свѣтлина; а отъ всичката тая мекота се подаваше тѣнка и нѣжна шия, на която се крепѣше руса глава съ розово лице, сини очи, нѣжни розови уши и тѣнки кестеняви коси, които изглеждаха посипани тукъ-тамъ съ скрежъ.

Димъ видѣ всичко това като на сънъ, после се овладѣ и вдигна ржка до шапката си. Въ сѫщия мигъ очудения изразъ на младото момиче се превърна въ усмивка и съ грациозно и бѣрзо движение, тя дръпна една отъ ржавиците ѝ и му подаде ржка.

— Какъ сте? — пошепна тя сериозно, съ чудноватъ и прелестенъ акцентъ.

Гласътъ ѝ, съ сребристъ звукъ, бѣше наслада за ухото на Димъ, вече свикналъ съ грубите гласове на индийците.

Той едва промърмори нѣколко неловки фрази — спомени отъ свѣтското му възпитание.

— Щастлива съмъ, че ви виждамъ, — продѣлжи тя бавно, тѣрсейки думите ѝ, а лицето ѝ бѣше сякашъ гнѣздо на усмивки. — Азъ обаче съмъ англичанка като васъ. Баща ми е шотландецъ. Майка ми е умрѣла. Тя бѣше французойка и англичанка, а сѫщо и малко индийка. Баща ѝ билъ важна личност въ Компанията на Худсоновия заливъ. Брр!... колко е студено!

Тя си сложи ржавицата и потърка ушите ѝ, които бѣха побѣлѣли като алабастър.

— Да идемъ да се разговаряме при огъня. Името ми е Лабискви, а вашето?

Така Димъ се запозна съ Лабискви, дѣщерята на Снась, която той наричаше Маргаретъ.

— Снась не е истинското име на баща ми, — започна тя, — то е само индийски прѣкоръ.

Димъ научи тоя денъ много работи, а още повече следните дни, когато лагерътъ се премѣсти по следата на елените. Племето се състоеше отъ истински диви индийци; то бѣше сѫщото, което Антонъ бѣше срещналъ много години по-рано и отъ което бѣше успѣлъ да

избѣга. То бѣше тогава почти на западната граница на територията си, но на пролѣтъ се изселваше къмъ северъ и къмъ изтокъ.

Въ разните обстоятелства Снась, придруженъ отъ най-добрите ловци, бѣ пресичалъ планините къмъ изтокъ и стигналъ по-далече още отъ езерата, дори до лошите страни. Тамъ бѣха намѣрили копринената палатка, която заемаше Лабискви.

— Тя е принадлежала на експедицията Милицентъ — Адбъри, — довѣри Снась на Димъ.

— О! помня. Тѣ бѣха тръгнали да преследватъ мускусни волове. Помощната експедиция не намѣри следите имъ.

— А азъ намѣрихъ самите тѣхъ, но мъртви.

— Никой нищо ли не знае за това?

— Никой никога не ще узнае! — потвърди Снась, шегувайки се.

— Но ако сѫ били живи, когато сте ги намѣрили?...

— Щѣха да останатъ при мене и моя народъ...

— Обаче Антонъ ви е напусналъ...

— Антонъ ли? Не си спомнемъ това име. Отдавна ли е било това?

— Преди четиринацетъ или петнадесетъ години.

— Тогава той е сполучилъ да се отърве! Е, да, признавамъ, че често съмъ се питалъ какво стана той. Наричахме го Дългия Зѣбъ. Той бѣше мжъ!

— Лаперль сѫщо е избѣгалъ, ето вече десетъ години!

Снась поклати глава.

— Той е намѣрилъ остатъци отъ вашите лагери; то бѣше лѣтно време.

— Твърде е възможно, — отговори Снась. — Презъ лѣтото ний сме на стотици мили къмъ северъ.

Но Димъ пропадна въ опита си да узнае историята на Снась, преди той да дойде да живѣе въ северните области. Той бѣше ученъ човѣкъ; обаче откато се бѣше самозаточилъ, не бѣше чель нито книги, нито вестници. Той не знаеше нищо отъ свѣтовните събития и не проявяваше никакво желание да ги узнае. Слушалъ бѣше, обаче, да се говори за мините на Юконъ и за откритото злато въ Клондайкъ. Но никога изследвачите не бѣха нахлували въ неговото владѣние и той бѣше много доволенъ отъ това. Въ сѫщностъ, външния свѣтъ сякашъ не сѫществуваше; и той не търпѣше никакъвъ намекъ за него.

Лабискви не можа да каже нищо повече на Димъ. Тя бъше родена изъ ловджийскитѣ земи и бъше изгубила майка на шестъ годишна възрастъ. Тя си спомняше за голѣмата ѹ хубостъ — говорѣше за нея разпалено и на нѣколко пжти даде да се разбере, че има нѣкакви понятия за свѣта, отъ който баща ѹ се бъше отдѣлилъ. Но тя скриваше това, което знаеше, понеже бѣ разбрала отъ рано, че всѣки намекъ по тоя поводъ прави стареца да побѣснѣе.

Антонъ бъше повѣрилъ на една индийка, че майката на Лабискви е дъщеря на единъ висшъ чиновникъ отъ Компанията за Худсоновия Заливъ. Индийката разказа това по-късно на Лабискви. Но тя никога не узна името на дѣдо си.

А колкото се отнася до Дани Макъ Канъ не трѣбваше и да се мисли, че отъ него може нѣщо да се узнае. Той не обичаше приключенията. Следъ като бъше трѣгналъ отъ Санъ-Франциско съ единъ китоловенъ корабъ, той бѣ избѣгалъ въ Поантъ Бароу съ трима другари. Двамата отъ тѣхъ умрѣха, а третиятъ го изостави изъ страшниятъ пжть къмъ югъ.

Преди да намѣри сила да трѣгне отново, той бѣ живѣлъ две години съ ескимоситѣ и когато най-после се реши, единъ отрядъ отъ младитѣ войници на Снась го пипна. Физически той бѣ дребенъ, съ тѣлъ изгледъ и болни очи; едничкиятъ му идеалъ и тема за разговоръ бъше връщането му въ Санъ-Франциско и предишния му занаятъ — зидарството.

V.

— Първия интелигентенъ типъ, когото улавяме, сте вие, — каза Снасъ на Димъ една вечеръ, въ кжта при огнището. — Изключавамъ само стария Четири Очи. Така го наръкоха индийцитъ, защото бъше кжсогледъ и носъше очила. Той бъше учителъ по зоология (Димъ забелѣза правилното произнасяне на думата). Той умрѣ преди една година. Членъ бъше на една мисия въ горния Поркъ-Епикъ и се бъше заблудилъ, когато моитъ младежи го намѣриха. Той бъше интелигентенъ, върно е, но бъше донѣкѫде занесенъ. Много обичаше да се засkitва. Въ всѣки случай знаеше добре зоологията и металургията. На Лусква, дето се намиратъ вжлища, имаме ковачници, които той инсталира доста добре. Тамъ той поправяше оржжията и учеше младежитъ да ги поправятъ. Умрѣ миналата година и неговата липса силно се чувствува. Бъше се загубилъ: намѣриха го замръзналъ една миля далече отъ лагера.

Сѫщата вечеръ Снасъ каза на Димъ:

— Най-добре за въсъ ще бѫде да си изберете жена и да си основете огнище. Ще ви бѫде по-приятно, отколкото да стоите съ тия млади индийци. Младите моми не палятъ огънь — това е единъ видъ празникъ на дѣвицитъ, както знаете — преди силнитъ горещини и пристигането на лакердата, но ако желаете да ускоря датата, отъ въсъ зависи.

Димъ поклати глава и се усмихна.

— Размислете, — заключи спокойно Снасъ, — само Антонъ успѣ да се измѣкне. Той си играеше съ щастието... необикновено.

Лабиски потвърди предъ Димъ желѣзната воля на баща си.

— Четири Очи го наричаше замръзналъ Пиратъ, Пещерна Мечка, Примитивно животно, Царь на Еленитъ, Брадатъ Бандитъ и още много други имена, които самъ измисляше. На него дължа почти всичко, каквото зная отъ вашия езикъ. Той непрестанно се шегуваше. Никога не можеше да се разбере кога е сериозенъ. Когато се сърдѣхъ, той ме наричаше свое малко леопардче. И все така ме закачаше.

Тя бъбръше съ детска разпаленост и наивност, които Димъ лично съгласуваше съ женствената миловидност на лицето и тълото й.

Да, баща ѝ бъше суровъ. Всички се страхуваха отъ него, защото гнѣвът му бъше ужасенъ. Също и племето Поркъ-Епикъ. Чрезъ тъхъ Снась продаваше своите обработени кожи на постовете и получаваше взамъна муниции и тютюнъ. При все че Снась винаги постъпваше честно, главатарът на Поркъ-Епикъ се опита да го измами. Следъ две предупреждения, последвани отъ нова измама, Снась изгори селото му и уби десетина отъ хората му и измамитѣ се прекратиха...

Когато тя бъше още дете, убили единъ бѣль, който се опиталъ да бѣга... Не, баща ѝ не го убилъ самъ; ограничилъ се да даде заповѣдъ на войниците. Нито единъ индиецъ не смѣе да не се подчини...

Колкото повече говорѣше тя за баща си, толкова повече тайнствеността се сгъстяваше около стареца.

— Кажете ми — го попита тя единъ денъ, — вѣрно ли е, че сѫ живѣли единъ мжжъ и една жена, които се наричали Паоло и Франческа и които дѣлбоко се обичали?

Димъ направи утвѣрдителенъ знакъ.

— Четири очи ми говориха за тъхъ, — каза тя, свѣтнала, — но не съвсемъ сериозно; и азъ не бѣхъ сигурна, че сѫ живѣли. Питахъ баща си, той се разсърди. Индийците ми казаха, че по тоя поводъ нахокалъ здраво Четири Очи. Има също Тристанъ и Изолда — две Изолди. Тежка е тъхната история, но азъ така искамъ да обичамъ. Въ цивилизования свѣтъ младите хора така ли се обичатъ? Тука е съвсемъ друго, женятъ се и туй то. Вѣроятно нѣматъ време да постъпватъ иначе. Но азъ съмъ англичанка и никога нѣма да се омѣжа за индиецъ. А вие? Затова азъ никога не съмъ палила моя дѣвственъ огънъ. Младите хора карать баща ми да ме застави да го сторя. Единъ отъ тъхъ Либахъ, е сръченъ ловецъ. Другъ единъ, Макукъ, иде да пѣе, за да ми се хареса. Той ме забавлява. Ако се разхождате нощемъ покрай палатката ми, ще го чуете.

Но баща ми казва, че мога да правя каквото искамъ и азъ не паля огъня, защото нали знаете, че когато една мома иска да се омѣжи, по такъвъ начинъ съобщава желанието си на ергените. Четири Очи винаги казваше, че това е хубавъ обичай. Обаче той никога не си взе

жена. Бъше, може би, много старъ. Какъ може да се познае дали човѣкъ е влюбенъ, като Паоло и Франческа, разбира се?

Димъ бѣ смутенъ отъ ясния погледъ на сините очи.

— Ето какъ, — измѣнка той, — влюбенитѣ твърдятъ, че любовъта е по-скажа отъ живота. Когато се случи нѣкой да предпочита нѣкого предъ всичко въ свѣта, това значи, че е влюбенъ. Ето така става, но е много мѣчно да се обясни: човѣкъ го чувствува, и това е всичкото.

Тя погледна надалече презъ пушъците на лагера, въздъхна и отново взе кожената ржавица, която шиеше.

VI.

— Ако сполучимъ да избѣгаме отъ тука, не значи, че скитането е свършено, — каза тжжно Кжсиять.

— Наистина, — съгласи се Димъ, — тая страна е просторенъ затворъ.

Тѣ гледаха, отъ върха на едно голо възвишение, снѣжното владѣние на Снасъ. Отъ три страни то бѣше заградено отъ остритѣ върхове на безразборно натрупани планини. Къмъ северъ обаче равнината изглеждаше да се простира до безкрай, но тѣ знаеха, че дори въ тая посока, цѣла редица непристѣжни планински вериги запрѣчватъ пѫтя.

— По това време на годината, — каза Снасъ на Димъ сѫщата вечеръ, — мoga да ви пусна три дена напредъ. Невъзможно е да заличите следитѣ си. Антонъ избѣга, следъ като снѣгът се стопи. Мойтѣ младежи могатъ да надминатъ по бѣрзина кой и да е бѣль, освѣнъ това тѣ ще използватъ пѫтеката направена отъ него. Когато снѣгът се стопи, ще бдя да не ви обзема сѫщото изкушение. Тука животът е добъръ. Скоро човѣкъ престава да мисли за външния свѣтъ. Още се чудя на леснотата, съ която човѣкъ забравя.

— Тоя Даниель Манъ Канъ ми задава грижи, — каза Кжсиять на Димъ. — Той е лошъ пешоходецъ, но твърди, че знае единъ пѫтъ къмъ западъ; значи трѣбва да тръгнемъ съ него, иначе ще видимъ зоръ.

— Ний се печемъ на сѫщия рѣженъ, — отвѣрна Димъ.

— Заблуда! Само за тебе се отнася и пропадането ти е неизбѣжно.

— Защо пѣкъ?

— Значи не знаешъ новината?

Димъ поклати глава.

— Младежитѣ ми я казаха. Предупредили ги, че ще бжде тая вечеръ, нѣколко месеца по-рано отъ обичайната дата.

Димъ вдигна рамена.

— Не те ли интересува това?

— Искамъ само да зная за какво се отнася.

— Слушай тогава! Жената на Даниелъ е казала на младежите...

— Кжсиятъ направи пауза, за да усили впечатлението — и тъ, разбира се, ми го предадоха, че момитъ тръбва тая вечеръ да запалятъ огньовете си. Това е всичкото. Доволенъ ли си?

— Не разбирамъ какво искашъ да кажешъ!

— Така ли?... А то е просто и ясно. Една фуста е лапнала въдицата по тебе и тая фуста се готви за пръвъ пътъ да запали факела си. И тя е Лабискви. А пъкъ азъ забелѣзахъ какъ те гледа тя, когато не я виждашъ. И е казала, че не ще се омжжи за индиецъ. Тогава разбрахъ, че моят клетъ приятель Димъ ще си изплати.

— Такова логическо заключение може да се направи! — каза Димъ съ свито сърдце. Неотдавнашното държане на Лабискви му се яви подъ друго освѣтление.

— Това си е съвсемъ сигурно, — каза Кжсиятъ. — И все така става: тъкмо се готвимъ да офейкаме и една фуста се намѣсва и всичко усложнява. Ама че късметъ... Слушай, Димъ!...

Три стари индийки се бѣха спрѣли на срѣдата между лагера на ергенитъ и тоя на Макъ Канъ и най-грохналата започна да приказва съ пронизителенъ гласъ. Димъ долавяше нѣкои собствени имена, но много не можеше да схване и Кжсиятъ тѣжно му ги превеждаше.

— Лабискви, дъщеря на Снась, великиятъ главатаръ, по чиято повеля вали дъждъ, тая вечеръ запалва първия си факелъ на девица; Мaka, дъщеря на Орвицъ, ловецъ на вълци...

Следъ като изброяха имената на цѣла дузина момичета, Евменидитъ извѣстителки се помъкнаха съ мжка по-нататъкъ да изпълнятъ длъжността си.

Ергенитъ, които бѣха дали клетва да не говорятъ на никоя мома, се преструваха, че не се интересуватъ отъ неизбѣжната церемония и за да покажатъ презрѣнието си, започнаха да правятъ приготовления за нѣкаква експедиция, която щѣха да предприематъ на другия денъ.

Като смѣташе, че стадото елени, което преследваха не е много голѣмо, Снась рѣши да раздѣли силите си.

Цѣльта на младежите щѣше да бѫде да търсятъ на северозападъ другата частъ на стадото.

Димъ, смутенъ отъ постѣпката на Лабискви, изказа желание да ги придружи, но най-напредъ се посъвѣтва съ Кжсиятъ и Макъ Канъ.

— Гледай да бждешъ еди кжде си на третия денъ! — му каза Кжсиятъ. — Ний ще набавиме провизии и кучета.

— Но не забравяй, — каза Димъ, — че ако нѣщо попречи на нашата срѣща, ти просто ще продължишъ пжтя си къмъ Юконъ. Ясно ли е?... Ако успѣешъ, ще ми дойдешъ на помощъ напролѣтъ. Въ противенъ случай, азъ тебе ще освободя.

Макъ Кањъ, правъ до огнището, посочи съ погледъ една стрѣмна планина, която се спушаше къмъ равнината отъ високата планинска верига на западъ.

— Тамъ е, — каза той. — Отъ южната страна има една рѣкичка. Ще се изкачимъ по течението ѝ. На третия денъ ще ни срещнешъ тамъ. Ще продължимъ заедно пжтя. Кждето и да стигнешъ при рѣкичката, ще намѣришъ следитѣ ни, или пъкъ нась самитѣ.

VII.

Но на третия денъ, Димъ не можа да предизвика удобенъ случай за бѣгство. Младите индийци бѣха промѣнили посоката на издирванията си и когато Кжсиятъ и Макъ Канъ съ кучетата, се изкачваха по коритото на рѣкичката, Димъ и другарите му, на шестдесетъ мили на северо-изтокъ, вървѣха по следите на второто стадо елени. Едва следъ нѣколко дена, въ тъмнината на една снѣжна виелица тѣ се върнаха въ лагера. Една индийка, която хленчеше до огнището, престана да плаче като видѣ Димъ и се спусна къмъ него. Съ изкривена уста, очи свѣтнали отъ умраза, тя го обсипа съ проклятия, сочейки съ ржка едно вцепенено тѣло въ кожитѣ, още простирано на шайната, съ която го бѣха донесли.

Димъ не можеше да предположи какво се бѣше случило и, като наближи до лагера на Макъ Канъ, бѣше готовъ да изтърпи още единъ залпъ проклетия. Но какво бѣше очудването му, когато видѣ самия Макъ Канъ задъвкаль старателно кжсъ еленово месо.

— Азъ нѣмамъ войнственъ темпераментъ, — обясни той, като хленчеше. — Но Кжсиятъ замина и тѣ още го преследватъ. Той се бранѣше като дяволъ, но тѣ ще го хванатъ на всѣка цена. Той натупа двама — ще имъ мине, но на едного продѣни гжрдитѣ.

— Да, зная, — отговори Димъ, — току-що срещнахъ вдовицата му.

— Стариятъ Снась иска да те види, — прибави Макъ Канъ; той даде заповѣдъ да отидешъ въ колибата му щомъ се върнешъ. Азъ не продумахъ думица, ти не си въ течение на нищо, не забравяй това. Кжсиятъ тръгна съ мене по своя собствена инициатива.

Въ колибата на Снась Димъ намѣри Лабискви. Тя го прие съ погледъ пъленъ съ такава кротостъ и такава нѣжностъ, че той се изплаши.

— Радвамъ се, че не сте се опитали да бѣгате, — каза тя. — Виждате, че...

Тя се поколеба, но очитъ й изпълнени съ любовь, въ която не можеше да се съмнѣва, не се навѣдоха.

— Азъ запалихъ моя факель и разбира се то е за васъ. Азъ познахъ знака! Обичамъ ви повече отъ всичко на свѣта; повече отъ всичко на свѣта; повече отъ хиляда Либаховци и хиляда Макуковци. Азъ обичамъ. Колко е странно това. Обичамъ както Франческа обичаше, както обичаше Изолда. Стариятъ Четири Очи казваше истината. Не така обичатъ индийцитъ. Но очитъ ми сж сини и азъ съмъ бѣла. Ний и двамата сме бѣли.

Никога Димъ не бѣше получавалъ признание и не бѣше приготвенъ за такава случайность. Още повече, това не бѣше предложение, защото считаха съгласието му за дадено. Всичко изглеждаше така добре наредено въ мисъльта на Лабискви, толкова горещи бѣха погледитъ й, че той се чудѣше какъ още не е обвила шията му съ ржцетъ си и не е сложила глава на рамото му. Той разбра, че, ако тя изказваше откровено чувствата си, не знаеше нищо за деликатнитѣ хитрости на любовъта. Тя продължи да бѣрбори, пѣйки щастливия химнъ на любовъта си, а той търсѣше удобенъ моментъ, за да я смаже съ своята изповѣдь. Трѣбваше сега или никога.

— Кажете, Лабискви, — започна той, — сигурна ли сте, че Четири Очи добре ви е разказалъ цѣлата история на Паоло и Франческа.

Тя сключи ржце и започна да се смѣе, сигурна, че ще има удоволствието да я чуе.

— О! значи има нѣщо повече? Азъ бѣхъ съвсемъ сигурна, че трѣбва да е имало още любовь! Азъ мислихъ много за това, откакъ запалихъ факела.

Въ тоя мигъ Снасъ дойде при мангала.

Случаятъ, който Димъ търсѣше, бѣше загубенъ.

— Добъръ вечеръ! — каза старецътъ сърдито. — Хубава работа свѣрши вашиятъ другаръ! Щастливъ съмъ, че вие излѣзохте по-разуменъ.

— Кажетъ ми най-напредъ какво се е случило! — каза бѣрзо Димъ.

Бѣлитъ зжби на Снасъ блѣснаха презъ гжститъ му мустаци.

— Разбира се, ще ви кажа. Вашиятъ другаръ е убилъ единъ отъ моите хора. Това недоносче Макъ Канъ го е изоставилъ при първия

изстрель. Той никога вече нѣма да се опита да бѣга. Но моите ловци сѫ открили следитѣ на вашия другаръ въ планината и ще го хванатъ. Той никога нѣма да стигне до Юконъ. Колкото за васъ, отъ днесъ вие ще спите при мене и нѣма да ходите съ младежитѣ! Азъ ще ви пазя!

VIII.

Новото положение на Димъ бъше пълно съ неудобства. Повече отъ всѣкога той срѣщаše Лабиски. Каквато бъше кротка и невинна, откровеността на любовята ѝ бъше страшна. Всѣки отъ погледитѣ ѝ бъше като милувка. Двадесет пѫти той едва не ѝ заговори за Джой Гастель и двадесет пѫти смѣлостта му липсва. Най-голѣмата опасность бъше чудната хубост на Лабиски. Видѣтъ ѝ бъше чаровенъ. При все че самъ се презираше за всѣки мигъ прекаралъ при нея, тия мигове му бѣха много скжпи. За пръвъ пътъ презъ живота си той опознаваше отблизо жена. Душата на Лабиски бъше тъй ясна, тя бъше толкова невѣжа и невинна, че го смущаваше. Тя имаше въ себе си цѣлата основна доброта на своя полъ. Нито условноститѣ на опитността, нито лъжливия инстинктъ на нуждата да се защищава не бѣха я унизили. Той си припомняше теориитѣ на Шопенхауеръ и бъше принуденъ да заключи, че философътъ на скрѣбъта се лъжеше. Когато човѣкъ познава една жена така, както Димъ бъше позналъ Лабиски, можеше да счита за болни всичкитѣ женомразци.

Лабиски бъше хубава, но все пакъ, като я гледаше Димъ мислѣше за Джой Гастель. Джой бъше скромна, сдѣржана, притежаваше всичкитѣ прелести, съ които цивилизацията украсява жената. Обаче, чрезъ каприза на въображението и подпомогнатъ отъ нагледния примѣръ на Лабиски, Джой му се струваше лишена отъ въображение и дветѣ момичета му се виждаха равни само по еднаквата имъ доброта. Едната правѣше да изпѣква другата и Димъ се научи да цени всичкитѣ жени зарадъ душата на Лабиски.

Той се научи сѫщо да познава самъ себе си. Събираще всичкитѣ си спомени за Джой Гастель и знаеше, че я обича. И все пакъ нравѣше му се обществото на другата. Това чувство не бѣше ли любовъ? Какъ да му даде друго име? Той се засрами до дѣното на душата си, като откри въ себе си тоя стремежъ къмъ многоженство. Той бѣше слушалъ нѣкога въ ателиетата на Санъ-Франциско приятели да спорятъ върху възможността за единъ мжжъ да обича едновременно две, па дори и

три жени. Тогава той бѣ на противно мнѣние. Какъ би могълъ да мисли иначе, докато не бѣше изпиталъ подобно състояние?

Сега, той обичаше две жени съвсемъ искрено: убеденъ въ нѣкои моменти, че предпочита Джой Гастель, а въ други, съ сѫщата сигурност мислѣше, че храни по-нѣжни чувства къмъ Лабискви.

— Въ вашата страна трѣба да има много жени, — му каза тя единъ день. — И понеже тѣ обичатъ мжетѣ, много сѫ обичали и васъ. Вѣрно ли е?

Той не знаеше какво да отговори.

— Вѣрно ли е? — настоя тя.

— Азъ не съмъ жененъ, — отговори той уклончиво.

— А нѣма ли нѣкоя друга да ви обича? Една Изолда тамъ далече, задъ планините?

Въ такива мигове, Димъ се считаше за подлецъ. Той излъга. Съжаляваше, но не можеше да й каже истината. Той поклати отрицателно глава, съ снизходителна усмивка за нейната нескромность и лицето му изрази повече нѣжност, отколкото той искаше, като видѣ Лабискви преобразена отъ радостъ.

Той успѣваше да намѣри извинения за скритостъта си. Доводитѣ му не бѣха, може би, съвсемъ честни, но той нѣмаше спартанската смѣлостъ да нанесе на тая жена ударъ, който би й разбилъ сърдцето.

Освенъ това и Снась го стѣсняваше много. Никаква подробностъ не избѣгваше отъ чернитѣ му очи и въ думитѣ си той влагаше особенъ смисъль.

— Никой не желае да види дѣщеря си омжжена, — казваше той на Димъ, — поне никой чувствителенъ човѣкъ. Това измѣчва. Самата мисъль за това измѣчва ви казвамъ азъ. И все пакъ, следвайки естествения законъ на живота, Маргаретъ ще трѣба единъ прекрасенъ денъ да се ожени.

Настѣжи мълчание и Димъ за хиляденъ пжть се попита каква ли можеше да бѫде одисеята на Снась.

— Азъ съмъ твърдъ и жестокъ, — продължи последниятъ. — Обаче съмъ справедливъ, а законътъ си е законъ. Дори за моя народъ отъ диващи, азъ съмъ едновремено и законъ и сѫдия. Никой не оспорва моята воля. Но азъ съмъ баща и чувствителността трови живота ми.

Какво целѣше той съ тоя монологъ? Димъ не можа да узнае, защото той бѣ прекъжнатъ отъ веселия смѣхъ въ съсѣдната палатка,

дето Лабискви играеше съ едно вълче наскоро уловено. Изразъ на скръбъ сгърчи лицето на Снасъ.

— Тръбва и това да се изтърпи, — прошепна той скръбно. — Маргаретъ тръбва да се омжжи и вашето присъствие тука е щастие за насъ. Не се надъвахъ никакъ на Четири Очи, а колкото се отнася до Макъ Канъ, толкова малко вървахъ въ него, че го дадохъ за мжжъ на една индийка, която напраздно бъше палила своя факелъ двадесет години наредъ. Ако вие не бъхте тука, щъхъ да дамъ дъщеря си на единъ индиецъ, Либахъ щеше да бъде баща на моите внучета.

Въ тоя мигъ Лабискви излъзе отъ палатката съ вълчето на ржце и се приближи до двамата мжже, сякашъ привлечена отъ нѣкакъвъ магнитъ, съ очи препълнени съ любовъ, която не умѣеше да скрие.

IX.

— Слушай ме, — каза Макъ Канъ. — Почва да размръзва. Повърхността на снъга се втвърдява. Сега е удобниятъ моментъ за пътуване, като не се смѣтатъ пролѣтните бури въ планината. Азъ ги зная. Нѣма да бѣгамъ съ никой другъ освѣнъ тебе.

— Но ти не можешъ да бѣгашъ, — му отвѣрна Димъ. — Не можешъ да се мѣришъ съ никой мжжъ достоенъ за това име. Гръбнакътъ ти е отъ размекналъ мозъкъ. Ако искашъ да тръгнешъ, върви самъ. И после, намѣренията се промѣнятъ, може азъ да не отида никога... Еленовото месо е вкусно, скоро и пролѣтъта ще дойде, а съ нея и лакердата.

Снась пъкъ му казваше:

— Съдружникътъ ви умрѣ. Моите ловци не го убиха, но намѣриха тѣлото му замръзнало още при първата буря въ планината. Никой не може да избѣга отъ тука. Кога ще направимъ свадбата?

А Лабискви:

— Наблюдавамъ ви и забелѣзвамъ, че очитѣ и лицето ви сѫ неспокойни. О! познавамъ добре лицето ви и малкия белегъ отъ рана, тѣкмо подъ ухото. Когато сте доволенъ и се усмихвате въ жглите при очитѣ ви се образуватъ три-четири бръчки, а когато се смѣете ставать шестъ, а понѣкога и седемъ. А сега нѣма нито една. Никога не съмъ чела книги: азъ не зная да чета. Но Четири Очи ме научи на много нѣща. И въ неговите очи азъ видѣхъ тъга за свѣта. Но тука имаше хубаво месо, риба въ изобилие, плодове и зеленчуци; и често съседни племена ни доставяха брашно въ замѣна на нашите кожи. И все пакъ, той искаше отново да види свѣта. Та толкова ли е хубавъ свѣтъ, че и вие също жадувате за него? Четири Очи нѣмаше какво да го задържа. Но вие нѣмате ли мене?

Тя въздѣхна и поклати глава.

— Четири Очи умрѣ съ съжаление, така ли ще бъде и съ васъ, ако останете тукъ? Не мога да си представя какъвъ е свѣтъ. Ще избѣгате ли, за да се върнете въ него?

Димъ не можеше нищо да каже, но тя го разбираше само, като гледаше ъглите на устата му. Минаха нѣколко минути; тя видимо се борѣше съ себе си, а Димъ се сърдѣше самъ на себе си за необяснимата подлостъ, която му пречеше да признае жаждата си за връщане въ външния свѣтъ и съществуването на друга жена. Лабискви пакъ въздъхна.

— Добре! моята любовь къмъ васъ е по-голѣма отъ страха къмъ баща ми, а зная, че гнѣвътъ му е по-страшенъ отъ урагана въ планината. Вие ми казахте какво е любовь. Азъ ще ви докажа моята. Ще ви помогна да избѣгате отъ тука.

X.

Димъ тихо се събуди, безъ да се помръдне. Малки топли пръсти докоснаха бузата му, плъзнаха се до устните му и нѣжно ги притиснаха. После една кожа, пропита съ външния студъ го помилва и ухото му долови шепота на една само дума: Елате!

Той седна предпазливо и се вслуша. Нощниятъ концертъ на кучетата — вълци въ лагера бѣше започналъ, но, въпреки шума, той чу, близу до себе си, лекото равномѣрно дишане на Снасъ.

Лабискви го дръпна изведнѣжъ за ръката и той разбра, че тя го канѣше да я последва. Той взе обувките и чорапите си и излѣзе на снѣга по мокасини. Като излѣзоха вънъ отъ свѣтлината на гаснещия огнь, тя му направи знакъ да се облѣче, и докато той вършеше това, тя се върна въ палатката, дето спѣше Снасъ.

Напипвайки съ пръсти стрелките на часовника, Димъ разбра, че бѣше единъ часа сутринята. Температурата бѣше сравнително мека — около десетъ градуса подъ нулата. Лабискви скоро се върна и го поведе презъ тѣмнитетъ пѫтеки на заспалия лагеръ. При все, че се мѣчеха да заглушатъ стѣжките си, замръзналиятъ снѣгъ скърцаше подъ краката имъ, но шумътъ се губѣше въ кучешките виения.

— Сега можемъ да приказваме, — каза тя, когато и последното огнище остана на половинъ миля задъ тѣхъ.

Тя стоеше срещу него, освѣтлена отъ звездите. Едва тогава той забеляза, че тя държи въ рѣцетъ си товаръ и съ пипане позна ските, една пушка, две кутии съ патрони и покривките за спане.

— Всичко приготвихъ, — каза тя, като се засмѣ доволна. — Трѣбваха ми два дена да напълня скривалището. Има месо, брашно и кибритъ. Взехъ и ски. Тѣ сѫ практичесни за замръзналия снѣгъ. О! азъ знамъ да вървя по снѣговете и бѣзо ще напредваме, любовъ моя!

Димъ мѣлчеше. Изненаданъ бѣше отъ това, че тя бѣ подготвила бѣгството му, но решението й да върви съ него надминаваше всичките му очаквания. Въ тоя моментъ бѣше неспособенъ да изработи планъ за дѣйствие и се ограничи да я освободи полекичка отъ товара. После я

прегърна и я притисна силно до гърдите си; но още не знаеше на какво да се реши.

— Богъ е добъръ, — пошепна младото момиче, — той ми изпрати единъ любимъ.

Обаче Димъ нѣмаше смѣлостъ да й каже, че иска да тръгне самъ. Преди да й отговори, той видѣ мислено да се клатушкатъ и рухватъ всичките му спомени за блѣстящия свѣтъ и слънчевите мѣстности.

— Да се върнемъ назадъ, Лабискви, — каза той. — Вий ще ми станете жена и ще живѣемъ за винаги съ племето на Еленитѣ.

— Не! Не!

Тя поклати глава и цѣлото ѝ тѣло, въ прегрѣдките на младия човѣкъ, сякашъ протестираше противъ това предложение.

— Азъ зная какво правя. Много мислихъ. Съжалението за свѣта ще ви обземе и ще разкѣсва сърдцето ви презъ дѣлгите нощи. Четири Очи отъ това умрѣ. И вий ще умрете. Хората, които сѫ познали свѣта, искатъ пакъ да го видятъ. А азъ не искамъ да умрете. Ний ще преминемъ снѣжните планини презъ южния проходъ.

— Слушайте ме, мила, — настоя той, — трѣбва да се върнемъ въ лагера.

Тя закри устните си съ ржка, за да му попречи да каже нѣщо повече.

— Обичате ли ме? Кажете, че ме обичате!

— Да, обичамъ ви, Лабискви, моя чудна приятелко.

Ржкавицата на младото момиче отново се сложи полека на устните му, като преграда на всѣка друга дума.

— Ще отидемъ въ скривалището, — каза тя рѣшително. — То е на три мили отъ тука. Вървете следъ мене!

Но той не мѣрдаше и тя напраздно го дѣрпаше за ржката — не можеше да го поклати. Обзе го желание да й разкрие всичко за жената, която обичаше отъ другата страна на южния проходъ.

— Ще сгрѣшите много, ако се върнете назадъ! — каза тя най-после. — Азъ... азъ съмъ само една дивачка и свѣтътъ ме плаши; но още повече ме е страхъ за васъ, отколкото за мене. Нали виждате, това, което ми казахте се сбѣдна. Азъ ви обичамъ повече отъ всичко на свѣта, повече отъ самата мене. Сърдцето ми е пълно съ мисли за васъ, блѣстящи и безбройни, като звездите, не сѫществуватъ думи, съ които да ги изразя. Какво да ви кажа? Тѣ сѫ тута... вижте!

Както говореше, тя извади едната си ржкавица, хвана ржката му, пъхна я подъ топлата си горна дреха, сложи я на сърдцето си и силно я притисна. Въ заобикалящето ги мълчание, той чу бързите удари на сърдцето й и знаеше, че любовъта оживява всъко отъ тия туптения. Тогава нѣжно, съ едва забележимо движение, все още стискайки ржката на Димъ върху сърдцето си, тя почна да пристъпва по посока на скривалището. Той не можа да противостои повече. Почувствува се увлечень отъ сърдцето, което биеше въ шепата му.

XI.

Студътъ бѣше втвърдилъ снѣга следъ лекото размръзване отъ вечеръта и тѣ вървѣха бѣзо съ скитѣ си.

— Тамъ е, между дърветата! — каза Лабискви.

Изведнѣжъ тя очудена стисна ржката на Димъ. Подъ дърветата малъкъ огънь весело пръщеше, а до него бѣше клекналъ Макъ Канъ. Лабискви пошепна на индийски нѣколко думи, но така язвително, че Димъ веднага си спомни за прекора „леопардъ“ даденъ й отъ Четири Очи.

— Съмнявахъ се, че ще бѣгашъ безъ мене, — обясни Макъ Канъ, когато стигнаха при него, и малкитѣ му проницателни очи лукаво блѣстѣха. — Затова не изпускахъ отъ очи малката и, като видѣхъ, че крие ски и провизии, разбрахъ. И азъ си донесохъ ски, храна... А огнището? Нѣма нищо страшно. Цѣлиятъ лагеръ спи и хърка; студено е. Ще тръгнемъ ли сега?

Лабискви хвърли на Димъ бѣрзъ, отчаянъ погледъ, размисли бѣро върху положението и почна да говори. При все, че въ любовните работи бѣше просто дете, тя показа въ решителността си въ другите обстоятелства на живота, че нѣма нищо общо съ пълзящето растение, което търси подкрепа.

— Макъ Канъ, ти си куче, — каза тя съ съскаща гласъ и очи свѣтнали отъ гнѣвъ. — Зная, че ако те изоставимъ, ще вдигнешъ тревога въ лагера. Добре. Принудени сме да те вземемъ съ насъ. Но ти познавашъ баща ми. Азъ приличамъ на него. Ще извършвашъ твоя дѣлъ отъ работата. Старай се да се подчинявашъ. Ако ни изиграешъ нѣкоя лоша игра, ще се каешъ, че си поискалъ да бѣгашъ.

Макъ Канъ я гледаше отдолу нагоре съ малкитѣ си, сякашъ пробити съ сврѣдель очи, въ които умразата се смѣсваше съ низко покорство. Гнѣвътъ, който оживяваше погледа на младото момиче, се превърна въ неизказаната кротостъ, когато тя се обрна къмъ Димъ.

— Нали, това, което ти казахъ, е вѣрно? — го попита тя.

Зората ги намѣри всрѣдъ близкитѣ хълмове, чийто поясъ се простираше между вълнообразната равнина и планините. Макъ Канъ подсказа, че е време за закуска, но другарите му намѣриха, че е по-добре да продължатъ и да се спратъ само за вечеря, когато следобѣдната топлина размекне снѣга и вървенето стане мѫчно.

Скоро хълмовете станаха по-високи и рѣкичката, по чието заледено корито тѣ вървѣха, навлѣзе въ все по-дѣлбоки и по-дѣлбоки тѣснини.

Знацитѣ — предвестници на пролѣтта ставаха по-рѣдки; обаче на нѣкои мѣста водата бѣше освободена отъ леда и на два пѫти тѣ срещаха групи отъ върби — джуджета, по които вече се забелѣзваха пѣпки.

Лабискви показа предъ Димъ знанията, които имаше за областта и плановете, които бѣше съставила, за да осути преследването. Имаше само два изхода презъ планините: единиятъ на западъ, другиятъ на югъ. Снасъ незабавно щѣше да ги запази съ своите млади воиници. Но сѫществуваше и другъ пѫть къмъ югъ. Въ сѫщностъ, той спираше на срѣдата, завиваше на западъ, пресичаше три долини и пакъ продължаваше по старата посока.

Младите индийци, като нѣмаше да намѣрятъ следите на бѣглеците по обикновения пѫть, щѣха да предположатъ, че сѫ тръгнали по другия, къмъ югъ, но нѣмаше да си представятъ, че сѫ избрали най-дѣлгия и най-труденъ пѫть.

Следъ като хвърли погледъ на Макъ Канъ, който вървѣше отзадъ, Лабискви каза полугласно на Димъ:

— Той яде... лошо начало.

Димъ погледна ирландеца и видѣ, че той дѣвчи скришомъ парчета сланина отъ еленъ, извадени отъ чантата, която носѣше.

— Не трѣбва да се яде по всѣко време, Макъ Канъ, — каза той. — Въ мѣстността, презъ която ще минемъ нѣма дивечъ и трѣбва още отъ сега да си раздѣлимъ храната на дажби. Ако искашъ да пѫтувашъ съ насъ, дръжъ се, като честенъ човѣкъ.

Къмъ единъ часа, ледената кора толкова омекна, че не можеше да крепи скитѣ. Тѣ спрѣха и ядоха за пръвъ пѫть. Димъ направи описание на храните.

Товарътъ на Макъ Канъ му причини разочарование. Той бѣше натѣпкалъ чантата си съ толкова кожи отъ сребърни лисици, че почти

не оставаше място за храната.

— Не вървахъ, че съмъ взель толкова много, — обясни той. — Когато си нареджахъ чантата, бъше тъмно. Но тъ струватъ скжпо. А съ нашите муниции, ще имаме дивечъ въ изобилие.

— Да! вълцитъ ще те налапатъ въ изобилие, — му отговори Димъ сухо, а очите на Лабискви свѣтѣха отъ яростъ.

По тѣхното пресмѣтане, щѣха да иматъ храна за единъ месецъ, съ условия нищо да не разпиляватъ и да не си дояждатъ. Димъ раздѣли товара въ чантитъ, като отстѫпи на настояванията на Лабискви, която искаше да носи своя дѣлъ.

На другия денъ трѣбваше да минатъ презъ едно широко дефиле, дето коритото на рѣкичката се разливаше; тъ едва вървѣха по омекналия снѣгъ и стигнаха на склона на планината, чиято снѣжна повърхностъ бъше още издръжлива.

— Още десетъ минути и нѣмаше да можемъ да минемъ презъ равнината, — каза Димъ, когато се спрѣха да си отдѣхнатъ на единъ голь хребетъ. — Тая точка я надвишава поне съ хиляда стѫпки.

Но Лабискви, безъ да отговори, му посочи празното пространство между дърветата. Всрѣдъ това пространство, петъ ясни силуeta вървѣха съ мжка на една линия.

— Младежитъ! — каза тя най-после.

— Тъ потъватъ чакъ до хълбоцитъ, — каза Димъ. Нѣма да стигнатъ днесъ до твърда почва. Ний сме ги изпреварили съ нѣколко часа. Хайде, Макъ Канъ! Ставай! До като можемъ да вървимъ, нѣма да ядеме!

Макъ Канъ измѣрмора нѣщо, но понеже нѣмаше вече сланина отъ еленъ въ чантата си, тръгна следъ другаритъ си, като пребито псе.

Въ по-високата долина, дето сега се намираха, ледената кора започна да омеква чакъ къмъ три часа следъ обѣдъ. Тогава тъ тръгнаха по сѣнката на планината, дето снѣгътъ отново се втвърдяваше. Спрѣха само веднъжъ, извадиха сланината конфискувана отъ Макъ Канъ и я изѣдоха вървешкомъ. Тя бъше замръзнала и би трѣбвало да я стоплятъ; но тя се ронѣше въ устата имъ и залъгваше свиванията на стомаситъ имъ.

Следъ продължително свечеряване, настѫпи гжста тѣмнина подъ облачно небе; къмъ деветъ часа тъ се настаниха на лагеръ въ една малка борова горичка. Макъ Канъ, капналь отъ умора, пъшкаше.

Деньть бъше изтощителенъ и въпреки придобитата опитност оть деветъ годишенъ поляренъ животъ, той започна да смучи снѣгъ, а устата му, изсъхнала и гореща, му причиняваше нетърпими страдания. Той остана да пъшка свитъ до огъня, а другитѣ се заловиха да приготвятъ огъня. Лабиски бъше неуморима; нейната жизненост, физическата ѹ и морална издържливост караха Димъ непрестанно да се очудва. Въ веселостта ѹ нѣмаше нищо принудено; тя все имаше по една усмивка за него и когато случайно рѫцетѣ имъ се докосваха, тѣ продължаваха докосването въ милувка.

Но когато очитѣ ѹ се спираха на Макъ Канъ, тѣ заплашително блѣсваха и израза на лицето ѹ ставаше твърдъ и враждебенъ.

Презъ нощта излѣзе вѣтъръ и започна да вали снѣгъ. На другия денъ тѣ вървѣха и се борѣха пипнешкомъ съ снѣжнитѣ виялици. Минаха, безъ да го видятъ, завоя на пжтя, който се изкачваше по коритото на едно поточе и пресичаше единъ хребетъ на западъ. Два дена още тѣ скитаха, обикаляйки напраздно обширни пространства; пролѣтъта бѣ останала на по-низкитѣ височинки, а тѣ се бѣха върнали въ царството на студа.

— Младежитѣ загубиха следитѣ ни. Какво ни пречи да си починемъ единъ денъ? — се молѣше Макъ Канъ.

Но напраздно. Димъ и Лабиски съзнаваха добре опасността на положението.

Тѣ бѣха изгубени въ безкрай на планинитѣ и откакъ бѣха тръгнали, не забелѣзаха нито дивечъ, нито пѣкъ нѣкаква най-малка следа.

Днитѣ минаваха единъ следъ другъ въ скитане изъ една негостоприемна областъ, дето бѣха принудени да обикалятъ лабиринтъ оть долини и проходи, които рѣдко водѣха къмъ западъ. Щомъ влезѣха въ нѣкой оть тия проходи, трѣбваше да го изминатъ до край, защото заледенитѣ върхове и стрѣмнитѣ брѣгове, които го заграждаха бѣха невъзможни за изкачване. Умората и студътъ убиваха енергията имъ; все пакъ тѣ бѣха още доста енергични и намалиха дажбитѣ, които си бѣха опредѣли до тогава.

Една нощъ Димъ се събуди оть шума на нѣкаква борба. Той чу ясно оть къмъ страната дето спѣше Макъ Канъ, прекъжнато дишане и нѣкакви странни звуци. Съ единъ ритникъ той разрови огъня и видѣ Лабиски, която, съ рѣце вкопчени въ гърлото на ирландеца, го караше

да изплюе едно парче месо наполовина сдъвкано. Въ тоя мигъ тя взе нѣщо отъ хълбока си и Димъ видѣ какъ блѣсна ножа, който тя извади отъ ножницата.

— Лабиски! — извика той властно.

Тя се поколеба.

— Не правете това! — продължи той, като се спусна къмъ нея.

Тя треперѣше отъ гнѣвъ, но ржката ѝ се спусна съ съжаление въ ножницата. Сякашъ се страхуваше, че нѣма да може по-дълго време да се сдържи, тя отиде къмъ огъня и се залови да го разпалва.

Макъ Канъ седна, като пъшкаше и заплашваше едно следъ друго, обзетъ отъ страхъ и яростъ, и бърборѣше нѣкакви несвързани обяснения.

— Отде взе това месо? — попита Димъ.

— Претърсете го! — каза Лабиски.

Това бѣха първите думи, които тя произнесе съ треперящъ гласъ.

Макъ Канъ поиска да се защити, но Димъ го сграби безпощадно и намѣри подъ мишницата му едно парче еленово месо, което той бѣше сложилъ тамъ, за да се размръзне отъ топлината на тѣлото му. Въ тоя мигъ единъ викъ на Лабиски отвлече вниманието на Димъ; тя се бѣ спуснала къмъ чантата на Макъ Канъ и я бѣ отворила.

Вместо месото, което трѣбваше да бѫде въ нея, оттамъ изпаднаха мъхъ, борови игли, стърготини, разни дребни остатъци, съ които клетникът бѣше замѣстъ месото.

Тя пакъ се хвърли съ ножа въ ржка къмъ виновния, но Димъ я хвана съ две рѣце и тя се подчини, стенейки отъ безсилна яростъ.

— О! моя любовь, не ми е за храната, — се задъхваше тя, — но за васъ, за вашия животъ. Безчестникът! Той ядѣше вашата плътъ, самия васъ!

— Нѣма да умремъ отъ това, — й каза Димъ, за да я утеши. — Занапредъ той ще носи брашното. Не може да го яде тѣй както си е, а ако го стори, ще го смажа съ собствената си ржка, защото въ такъвъ случай би унищожилъ вашия животъ заедно съ моя.

Той я прегърна по-силно.

— Мила моя, на мѫжетъ е работа да убиватъ; женитѣ не трѣбва да убиватъ.

— Значи, вие нѣма да ме обичате вече, ако убия това куче? — попита тя очудено.

— Да, но не толкова много, — отговори Димъ дипломатически.
Тя въздъхна примирена.
— Добре, — каза тя, — нѣма да го убия.

XII.

Презъ това време младите индийци продължаваха неумолимото си преследване. Водени отъ чудни случаиности и отъ предположенията, които сами правеха за пътя хванатъ отъ бъглеците, тъ винаги намираха различната отъ ураганите следа и тръгваха по нея. Ако валеше снегъ, Димъ и Лабискви правеха най-невероятни завои, тръгваха на изтокъ, когато пътятъ имъ беше на западъ или югъ избъгваха нѣкоя равнина и се изкачваха по нѣкой наклонъ. Понеже се бѣха заблудили, това нѣмаше значение! Но невъзможно имъ беше да се отърватъ отъ индийците, освенъ за нѣколко дена. Когато следъ нѣкоя буря загубваха следите, тѣ се пръсваха въ хайка и първиятъ, който намѣрѣше нѣкой новъ знакъ, запалваше голъмъ огънь, за да събере другарите си.

Димъ изгуби понятието си за време, — за изминатите дни и нощи, за ураганите и почивките. Въ адъ отъ страдания, Лабискви и той, изтощени, продължаваха борбата, а Макъ Каънъ се влачеше криволъво следъ тѣхъ, мърморейки спомени и мечти за Санъ-Франциско. Огромни върхове, спокойни и строги въ синьото ледено небе, се изправяха надъ главите имъ. Тѣ бѣгаха презъ долини съ стени стръмни като скали, по които не можеше да се закрепи снегъ, после се впускаха въ тѣсни проходи, дето се срещаха страшно дълбоки езера.

Една нощъ, между два урагана, пламъкътъ на далечень вулканъ освѣтли небето. Тѣ не го видѣха вече и най-после се запитаха дали не сѫ имали халюцинация.

Тѣ пресичаха падини, дето снегътъ, замръзналь на слоеве, се бѣше натрупалъ на стотици стжпки дебелина, после тѣсни проходи, дето блѣщѣха ледници, отъ които снегътъ бѣ пометенъ отъ страшни вѣтрове. Тѣ се влачеха, мълчаливи като сѣнки, по страната на преспи готови да рухнатъ; и понѣкога гърмътъ на падането ги изтръгваше отъ изтощителното вцепенение.

Често тѣ се спираха безъ огънь и бѣха принудени съ топлината на тѣлата си да размръзватъ дажбата си месо.

Всредъ тия смъртни изпитания, Лабискви си оставаше все същата. Веселото ѝ настроение не я напускаше никога, освѣнъ когато погледът ѝ падаше на Макъ Канъ. И най-тежките упадъци отъ умора и студъ не успѣваха да обуздаятъ проявите на любовъта ѝ. Внимателна като млада котка, тя надзираваше подълбата на скромните дажби и Димъ чувствуваше, че тя, въ дъното на сърдцето си, упреква Макъ Канъ за всъко движение на челюстите му.

Единъ день тя раздаде храната и ирландецът енергично запротестира. Указа се, че не само на него, но и на самата нея, тя бѣше отделила по-малко храна, отколкото на Димъ. Оттогава той самъ вършеше тая работа.

Една сутринь, следъ като валѣ снѣгъ цѣла нощь, тѣ бѣха грабнати отъ една малка преспа и завлѣчени на около тридесетъ стжпки. Тѣ се измъкнаха полу-задушени, но безъ рани, Макъ Канъ обаче изгуби чантата си, въ която бѣше всичкото брашно и която ново срутване завлѣче безвъзвратно. Оттогава Лабискви съвсемъ престана да поглежда Макъ Канъ, при все че той нѣмаше никаква вина за нещастието и Димъ разбра, че тя не смѣеше вече да го гледа, отъ страхъ, че нѣма да може вече да се сдържа.

XIII.

Бъше презъ една съвършено тиха утринь; небето бъше ясно и синьо и снъгътъ блъстъше подъ слънчевитъ лжчи. Край единъ просторенъ наклонъ тѣ се движеха като изморени призраци въ нѣкакъвъ мъртавъ свѣтъ. Никакво подухване на вѣтрецъ не нарушаваше страшното и ледено спокойствие. Върхове далечни съ стотици мили чертаеха гръбнака на скалисти планини и изглеждаха толкова ясни, сякашъ се намираха на нѣколко километра оттамъ.

— Нѣщо ще ни се случи, — пошепна Лабиски. Нѣмате ли нѣкакво предчувствие? Тукъ, тамъ, навсѣкѫде. Всичко ми се струва странно.

— Азъ треперя, но не отъ студъ, нито отъ гладъ — отговори Димъ.

— Нали въ главата и сърдцето? — извика тя възбудена. — И азъ усъщамъ сѫщото.

— Не, не чувствата ми сѫ засъгнати, — обясни Димъ. — Като че ли ледени игли ме пронизватъ. Това е нѣкакъвъ нервенъ студъ.

Следъ единъ мигъ тѣ се спрѣха, за да си отдъхнатъ.

— Не мога да различавамъ върховетъ, — каза Димъ.

— Въздухътъ стана тежъкъ и гъстъ, — констатира Лабиски. — Едва дишамъ.

— Има три слънца, — изрѣмжа съ дрезгавъ гласъ Макъ Канъ, който залитаše, вкопченъ за тоягата си.

Наистина, отъ всѣка страна на слънцето се виждаше още по една звезда.

— Петь сѫ, — извика Лабиски.

Докато гледаха, струваше имъ се, че и други се образуватъ и изпращатъ лжчи.

— Велики Боже! небето е пълно съ слънца! — изрева Макъ Канъ, изплашенъ.

Изведнъжъ той зави отъ изненада и болка.

— Нѣщо ме бодна, — изпъшка той.

После дойде редъ на Лабискви да извика и Димъ също усъти по бузата си едно студено бодване, което после го парна, като киселина. Той си спомни за морските бани, когато му се случваше да бъде наранен отъ отровните жилки на рибите, наречени „португалски броненосци“. Усъщането бъше същото и той неволно прекара ржка по лицето си, за да махне това що го наранява.

Въ тоя мигъ се чу гърмежъ, странно заглушенъ. На долната част на наклона, младите индийци, прави на скитъ си, откриха огънь.

— Разпръснете се, — заповѣда Димъ, — и катерете се бързо. Ний сме почти на върха. Тъ сѫ на четвъртъ миля отъ горе на долу и ний можемъ да ги надминемъ съ една или две мили преди тъ да почнатъ да слизатъ по другия склонъ.

Подъ невидимите игли, съ които въздухътъ бодъше и горѣше лицата имъ, и тримата се пръснаха по снѣга и ускориха изкачването си.

— Щастливи сме — каза Димъ запъхтѣнъ, — че четирима отъ тѣхъ иматъ стари пушки, а само петиятъ има Винчестеръ. Освенъ това, слънцата имъ пречатъ да се прицелватъ добре.

— Баща ми е ядосанъ, — каза младата мома, — далъ имъ е заповѣдъ да убиватъ.

— Колко е чудноватъ гласа ви, сякашъ иде много отъ далече!

— Покрийте си устата, — извика изведнъжъ Лабискви, — и не говорете. Зная какво е това. Покрийте си устата съ ржава, ето тъй, и нито дума повече.

Пръвъ падна Манъ Канъ, стана съ мжка. Падаха много пъти, преди да стигнатъ до хребета. Мускулите имъ отказваха да се подчиняватъ на волята, а тѣлата имъ бѣха обзети отъ вцепенение и умора, причината на която не можеха да разбератъ. Отгоре надолу тъ виждаха младите индийци също да се клатушкатъ и да падатъ по наклона.

— Тъ никога не ще стигнатъ до тука, — каза Лабискви. — Това е „бѣлата смърть“. Чувала съмъ да говорятъ за нея нашите старци. Сега ще се спусне мъгла, различна отъ всички други мъгли, които сте видѣли. Мъгла или студенъ пушъкъ. Рѣдки сѫ тия, които сѫ оставали живи следъ такава мъгла.

Макъ Канъ едва пъхтѣше и се задушваше.

— Покрийте си устата, — му заповѣда Димъ.

Изведнъжъ отвсъкожде ги заобиколиха свѣткачи и привлекоха погледа имъ къмъ многото слънца. Тѣ ги видѣха какъ потъмняватъ и се забулватъ. Атмосферата се изпълни съ дребенъ огненъ прахъ, който покриваше съседнитѣ скали. Младите индийци, които се мръсеха да ги настигнатъ, изчезнаха въ тая фантастична мъгла.

Макъ Канъ бѣше клекналь на скитѣ и закриль съ рѣце очитѣ и устата си.

— Хайде, тръгвай! — му каза Димъ.

— Не мога да мръдна, — отговори той, и свитото му тѣло се опита да се заклати.

Димъ, който едва успѣваше да се отърси отъ обхваналата го летаргия, се приближи съ мръсъ до човѣка. Съзнанието му бѣше съвсемъ ясно; само тѣлото му бѣше засегнато.

— Оставете го! — пошепна тихо Лабискви.

Но Димъ съ едно усилие на волята си, успѣ да вдигне ирландеца и да го постави съ лице къмъ дългия наклонъ, по който щѣха да слизатъ. После той го бутна напредъ и Макъ Канъ, направлявайки и забавяйки плъзгането съ тоягата си, проникна въ облака отъ диамантенъ прахъ.

Димъ погледна Лабискви, която се усмихна, при все че бѣше готова да се струполи. Той й направи знакъ да тръгне, но тя се приближи до него и, единъ до другъ, тѣ се спуснаха къмъ бодлите на ледения огънъ.

При все че се стѣгаше колкото можеше, Димъ, увлечень отъ тежестъта си, се принуди да я остави назадъ. Той летѣ дълго време съ страшна бѣрзина и се спрѣ на една хоризонтална плоскостъ съ грапава повърхностъ. Той се задържа тамъ, докато тя дойде при него и тѣ продължиха да слизатъ заедно по единъ не много стрѣменъ наклонъ, който скоро се свѣрши.

Вцепенението имъ се усили. Съ най-голѣми усилия на волята, тѣ вървѣха като охлюви. Тѣ отминаха отново Макъ Канъ, отново клекналь на скитѣ си и Димъ, безъ да се спира, го вдигна съ помощта на тоягата си.

— Да спремъ сега, — каза съ мръсъ Лабискви. — Да спремъ, или ще умремъ. Трѣбва да се скриемъ, старцитѣ така казваха.

Безъ да губи време да откопчва кайшитѣ, тя ги отрѣза. Димъ направи сѫщото и следъ единъ последенъ погледъ къмъ феерията на

„бълата смърть“ и смъшнитъ слънца, тъ се покриха съ кожитъ, сгущени единъ до другъ.

Тъ усътиха, че Макъ Канъ се спъва отъ тъхъ и пада, после чуха слаби стенания и клетви, скоро задавени отъ силна кашлица; най-после той се притисна до тъхъ и се покри съ кожитъ си. Тогава тъ започнаха да се задушватъ, разтърсвани отъ пристжпите на суха кашлица — конвулсивна и невъзможна за задържане. Пулсът имъ стана по-бързъ и ги втресе.

Силнитъ и чести пристжпи се увеличаваха къмъ сръдата на следъ обѣда. После започнаха да се успокояватъ и тъ можаха малко да поспятъ.

Обаче кашлицата на Макъ Канъ продължаваше да се влошава и по пъшканията и виковетъ, разбраха, че той бълнува.

По едно време, Димъ поиска да махне покривките, за да види въ какво състояние е Макъ Канъ, но Лабискви не му позволи.

— Не, — каза тя съ молба. — Да се откриешъ, значи смърть. Облегнете лицето си на моята дреха, дишайте тихо и не говорете. Направете като мене.

Тъ прекараха нощта въ дрѣмка, пресичана отъ пристжпи на кашлица, които се предаваха отъ единъ на другъ. Малко следъ полунощъ, споредъ пресмѣтането на Димъ, Макъ Канъ се закашля за последенъ пътъ. Следъ това той издаваше само глухи стенания.

Димъ се събуди отъ една цѣлувка на Лабискви. Той бѣше въ прегрѣдкитъ й, главата му почиваше на гърдите ѝ. Младото момиче заговори; веселиятъ ѝ гласъ отново бѣ придобилъ обикновения си звукъ и не бѣше вече глухъ, като вечеръта.

— Съмна се, — каза тя, като повдигна леко покривките. — Вижте, о, моя любовь! Свѣтло е вече. Ний останахме живи и кашлицата престана. Ний можемъ да видимъ свѣта, но азъ ще бѣщащества да остана завинаги така. Часътъ, който току-що прекарахъ ми е米尔ъ. Бѣхъ будна и мислѣхъ за васъ, за да ви обичамъ.

— Не чувамъ вече Макъ Канъ, — каза Димъ. — Ами какво станаха младите войници, тъ не можаха да ни настигнатъ?

Той отхвърли завивките и видѣ на небето само едно слънце, нормално и единствено. Тихъ вѣтрецъ, въ който още се чувствуващестудъ, польхаваше и обещаваше по-милостиви дни. Свѣтътъ бѣ взелъ отново обикновения си видъ.

Макъ Канъ лежеше на гръбъ; лицето му, почернѣло отъ пушъка и немито отъ дълго време вече, бѣше замръзнато и твърдо като мраморъ. Лабискви не се трогна отъ тая гледка.

— Вижте! — каза тя изведнѣжъ. — Една птица на снѣговетѣ.
Хубаво предсказание.

Индийцитѣ бѣха изчезнали. Тѣ или бѣха загинали по другия склонъ, или се бѣха отказали отъ преследването.

XIV.

Оставаха имъ толкова малко провизии, че не смѣеха да изяждатъ и една десета оть онова, което би трѣвало да изедатъ, нито стотна оть онова, което би имъ се искало. Презъ следващите дни тѣ продължиха да вървятъ като на сънъ — чувството за самозапазване се бѣ притиснато у тѣхъ оть скитане изъ самотата на планините. Усилията имъ бѣха несъзнателни, автоматични. Тѣ се мѫчеха да намѣрятъ пътя къмъ западъ, а долините и недостъпните планински вериги ги отхвърляха къмъ северъ или югъ.

— Нѣма никакъвъ проходъ къмъ югъ, — казваше Лабискви. — Старците знаеха добре. Къмъ западъ, все къмъ западъ трѣбва да вървимъ.

Бѣха се отървали оть преследването на индийците, но не и оть преследването на глада. Настъпил единъ студенъ денъ, презъ който завалѣ снѣгъ не на парцали, а на ледени кристали, едри като пѣсъчни зърна и валѣ непрекъснато три дни и три нощи. Невъзможно бѣ да се върви по-нататъкъ, преди пролѣтното слънце да направи да се образува кора по повърхността, тѣ стоеха на едно място, увити въ кожитѣ и понеже си почиваха, намалиха още повече дажбите си.

Тия дажби бѣха толкова малки, че едва успѣваха да успокояватъ свиванията на стомасите имъ. Лабискви, почти въ безсъзнание, възбудена оть вкуса на храната, нададе пискливи звуци, като животно, хвърли се на дажбата си за другия денъ и я тури въ устата си.

Тогава Димъ видѣ сцена, която никога нѣмаше да забрави. Като стисна храната съ зжбитѣ си, тя се опомни, хвърли я и съ юмрука си удари гнѣвно виновната уста. Но въ последствие много други чудеса щѣха да видятъ очите на Димъ.

Следѣ като валѣ дълго снѣгъ, излѣзе силенъ вѣтъръ, който шибаше съ дребните ледени кристали. Вѣтърътъ духа прѣзъ цѣлата нощъ и когато Димъ, съ блуждаещи очи и замъглена мисъль, на другия денъ видѣ ясното, безоблачно небе, помисли, че сънува.

Около него се възправяха върхове, низки и високи, като самотни стражи, или пъкъ групирани, като събрани на съвѣтъ титани. И на всичките върхове се развѣваха огромни снѣжни знамена, дълги хиляди стѫпки, млѣчни облаци съставени отъ свѣтлина и сѣнка, посребрени отъ слънцето.

— Очите ми видѣха славата на Господа, който идва! — запѣ низко Димъ предъ снѣжния прахъ, който вѣтърътъ отвѣваше къмъ небето, като свѣтливи копринени воали.

Той все гледаше; знамената все висѣха по скалитѣ и той все мислѣше, че сънува, когато Лабискви се изправи всредъ кожитѣ.

— Азъ сънувамъ, Лабискви, — каза той. Сънувате ли и вие въ моя сънъ?

— Това не е сънъ! — отговори тя. Старцитѣ сѫ ми разправяли за тия явления. Следъ това ще дойде пролѣтниятъ вѣтъръ и ний ще живѣемъ и ще намѣримъ заслужена почивка.

XV.

Димъ сполучи да убие една птица и си я раздѣлиха. Веднъжъ, на дъното на една долина, дето върбитѣ бѣха напъпили въ снѣга, той уби единъ заякъ съ скитѣ; другъ пѫть една слаба, бѣла невѣстулка. Това бѣше всичкия дивечъ, който видѣха, съ изключение на едно ято диви патици, което мина на половинъ миля надъ главитѣ имъ, летейки на западъ, къмъ Юконъ.

— Въ низкитѣ долини е вече пролѣтъ, — каза Лабискви. — Скоро и тука ще настѫпи пролѣтъта.

Лицето й бѣше отслабнало, но очитѣ й изглеждаха още по-голѣми и по-блѣстящи и когато гледаше Димъ, тя се преобразяваше отъ дива и свърхчовѣшка красота.

Днитѣ ставаха по-дѣлги, снѣгътъ започваше да чезне.

Презъ деня ледената кора се топѣше, а презъ нощта пакъ замръзваше; затова бѣха принудени да вървятъ рано сутринъ и късно вечеръ, защото презъ слънчевитѣ часове снѣгътъ не удържаше тежестъта имъ.

Очитѣ на Димъ се възпалиха отъ бѣлината на снѣга и Лабискви трѣбаше да го води съ единъ ремъкъ вързанъ за пояса й; когато и нейнитѣ очи се възпалиха, той й направи сѫщата услуга.

Побѣркани отъ гладъ тѣ се скитаха по земя, която се пробуждаше отъ зимния си сънъ, но по която тѣ бѣха едничките живи сѫщества. Въпрѣки изтощението си, Димъ почти се боеше отъ съня, защото въ безумната власть на полумрака му се явяваха страшни и мѫчителни видѣния. Той все бѣлнуваше за храна и когато уснитѣ му се докосваха до нея, злиятъ Богъ на сънищата му я грабваше.

Той даваше обѣдъ на другаритѣ си отъ щастливото време въ Санъ-Франциско и съ жадни очи, лично даваше наредждания и украсяваше масата съ пурпурни листа отъ есенна лоза. Гоститѣ закъснѣваха и когато той ги посрѣщаше съ градъ отъ остроумия, внезапно го обземаше силенъ гладъ. Той се промъкваше скришомъ до масата, грабваше набѣрзо шепа зрѣли маслини и пакъ отиваше да

посръща новъ гость. Всички се трупаха около него, шагитѣ и смѣховетѣ се усилиха, а той криеше въ свития си юмрукъ зрелиятѣ маслини.

Много такива обѣди даде той, присѫтствува на угощения на великани, кѫдeto тѣлпи разкъсваха волове, цѣли опечени.

Той стоеше зяпналь предъ дѣлги редици пуяци, продавани отъ готовачи съ бѣли престилки и всички си купуваха отъ тѣхъ, съ изключение на Димъ, който стоеше закованъ на паважа, като оловена статуя.

Той се виждаше като дете, съ лъжица протегната къмъ голѣми чаши съ млѣко. Той гонѣше изплашени крави изъ стрѣмни пасбища, за да имъ открадне млѣко, или се биеше съ плѣхове въ нечисти дупки, оспорвайки имъ разни нечистотии и остатъци отъ храна. Всичко що можеше да се яде не избѣгваше отъ безумното му желание; той скиташе въ просторни конюшни, дето коне, лъскави отъ тѣстистина се редѣха подъ ясли дѣлги цѣли километри и тѣрсѣха, безъ да ги намиратъ, торбитѣ съ трици.

Единъ пжть, обаче, сънятъ му се осѫществи наполовина. Гладенъ, претърпѣлъ корабокрушение и изоставенъ на единъ пустъ островъ, той се борѣше съ вълните на Тихия Океанъ, за да изтръгне отъ канаритѣ миди и ги отнасяше на пѣсъка. Запалваше огънъ и печеше скъпоценната си плячка на горещата жарава. Той виждаше какъ най-напредъ излизаше струя, водна пара отъ черупкитѣ, какъ после тѣ се разтваряха и показваха розовото меко тѣло. Тѣ бѣха добре опечени и тоя пжть нѣмаше никакъвъ натрапникъ, за да го лиши отъ яденето.

— Най-после! — си казваше той, — тоя сънъ ще стане действителност.

Той щѣше да яде. Обаче сигурността му не бѣше голѣма и той очакваше неизбѣжното разочарование, когато усѣти между устните си нѣкакво вкусно месо, като това на лакердата.

Зжбитѣ му се затвориха. Той почна да дѣвчи. Чудото се бѣше извѣршило. Очудването го събуди. Той лежеше на грѣбъ въ тѣмнината и скимтѣше отъ нѣкакво животинско удоволствие. Челноститѣ му стриваха месо. Той не промѣни положението си и скоро усѣти едни малки прѣсти да промѣкватъ тѣнькъ рѣзенъ месо между устните му. Той го отблъсна, но нѣмаше смѣлостъ да се разсѣрди.

Лабиски много плака и заспа разхълцана въпреки прегръдките му. Но той стоя дълго време буденъ, очарованъ отъ любовата и самоотричането на тая жена.

Настъпи момента, въ който бѣ погълната последната частица храна. Високите върхове бѣха вече далече, равнините бѣха по-низки и пътятъ къмъ западъ се откриваше предъ тяхъ. Но запасът имъ отъ енергия бѣше изчерпанъ и не закъсняваше денътъ, когато легнаха вечеръта и не можеха да потеглятъ сутринта.

Димъ съ мжка стана, пакъ падна и влачейки се по колъна, се опита да запали огньъ. Но, въпреки всичките усилия, Лабиски, крайно изтощена, не можа да стане. Той се отпусна до нея съ горчивъ смѣхъ, мислейки за безполезно запаления огньъ, понеже нѣмаха вече какво да пекатъ и времето бѣше топло. Тихъ вѣтраецъ въздишаше между бороветъ и навсѣкѫде подъ изтънѣлия снѣгъ се чуваше шуртенето на невидими поточета.

Лабиски лежеше като мъртва; дишането й бѣше толкова слабо, че на нѣколко пъти Димъ не можа да го долови.

Следъ обѣдъ крѣсъка на една катеричка го накара да трепне. Като дърпаше следъ себе си тежката пушка, той се повлече по снѣга, въ който затъваше. Той ту пълзѣше, ту вървѣше свитъ на две и залитащъ и проследи животното, което сърдито крѣщеше и бавно бѣгаше, като подновяваше съ това танталовите му мжки. Нѣмаше сила да застреля тичащата катеричка, а тя не се спираше никакъ. Отъ време на време Димъ се простираше на снѣга и плачеше отъ безсилие. Понѣкога му се струваше, че животът го напуска и го заобикаля гробна тѣмнина.

Колко време трая последното му припадане? Той не можа да си даде смѣтка; но когато дойде на себе си, треперѣше отъ вечерния студъ и мокритъ му дрехи бѣха почнали да замръзватъ заедно съ ледената кора. Катеричката бѣше изчезнала.

Съ мжчителни усилия, той успѣ да се върне при Лабиски. Изтощението му бѣше толкова голѣмо, че лежа цѣла нощъ проснатъ като трупъ и никакви сънища не смутиха съня му.

Слънцето бѣше вече високо на хоризонта, и се чуваха крѣсъците на сѫщата катеричка, когато Лабиски го помилва съ ржка по бузата и го събуди.

— Сложи ржка на сърдцето ми, моя любовь, — каза тя съ ясенъ гласъ, но който изглеждаше да иде отъ далече. — Любовьта ми е въ сърдцето, а ти го държишъ въ ржката си.

Изминаха нѣколко минути докато тя заговори отново.

— Не забравяй никога, че нѣма пжть къмъ югъ. Нашето племе знае добрѣ. Все на западъ. Тамъ е спасението. Ти почти си изминалъ пжтя, ще изкарашъ до край.

После Димъ падна въ вцепенение, което бѣше почти смърть, но тя го събуди още веднѣжъ.

— Сложи устнитѣ си върху моитѣ, — каза тя. — Така искамъ да напустна живота.

— Ще го напустнемъ заедно, мила моя, — отговори той.

— Не!

Тя го спрѣ съ слабо стискане на ржка, брѣкна съ усилие въ качулката на дрехата си, извади една торбичка и му я подаде; после съ угасналь, но все пакъ ясенъ гласъ, пошепна:

— Сега, дай ми устнитѣ си, моя любовь. Сложи ги върху моитѣ, а ржката си на сърдцето ми!

Той я цѣлуна дѣлго и пакъ загуби съзнание. Когато дойде на себе си, видѣ, че е вече самъ и усети, че и той ще умре.

И почувствува скрѣбно облекчение.

Изведнѣжъ ржката му напипа торбичката. Той се засмѣ въ себе си на любопитството, което го караше да я отвори и развѣрза врѣскитѣ. Отъ вжтре изпадаха разни нѣща за ядене. Нѣмаше нито една частица, която да не му е позната. Лабискви бѣше ограбила сама себе си. Парчета сухарь, запазени още отъ началото на пжтуването имъ, преди Макъ Канъ да изгуби брашното, тѣнки парченца месо, по които още личеха отпечатъци на зжбитѣ й; една непокojтната заешка кълка; единъ пилешки кракъ и едно крило, по което личеха белѣзи отъ гладни зжби; жалки остатъци, откраднати отъ ужасния гладъ чрезъ безкрайната й любовь и които трагично свидѣтелствуваха за лишенията и голготата й.

Димъ се изсмѣ като лудъ, пръсна ги по снѣга и падна въ безсъзнание...

Започна да сънува.

Юконъ бѣше пресъхналь. Той скиташе изъ коритото му, между калнитѣ локви и изтрититѣ отъ леда камъни и събираще тукъ-тамъ

едри буци самородно злато. Тежестъта им почваше да го мжчи, когато изведнъжъ забелѣза, че тѣ могатъ да се ядатъ. И той ги гълташе лакомо. Въ сѫщностъ, за какво биха придавали хората такава цена на златото, ако то не можеше да се яде?

Когато се събуди, блѣстѣше другъ денъ. Мозъкътъ му бѣше страшно проясненъ, зрѣнието му не бѣше вече смѣтно и общото треперене, което измѣжваше тѣлото му отдавна, бѣше престанало. Стори му се, че жизнени сокове пъять въ него, сякашъ пролѣтъта ги бѣше съживила.

Изпълненъ бѣше съ спокойно благосъстояние. Той се обърна да събуди Лабискви, видѣя и си спомни. Неволно потърси съ погледъ храната, която бѣше пръсната по снѣга. Тя бѣше изчезнала. Тогава той разбра какво бѣше взель въ треската и съня за буци самородно злато. Несъзнателно бѣ черпилъ есенцията на живота въ жертвата на Лабискви, която бѣ сложила душата си въ неговите рѣце и бѣ отворила очитѣ му за чудното женско сърдце.

Той се изненада отъ свободата на движенията си и се очуди, че намира потрѣбната сила да занесе увитото въ кожи тѣло до пѣсъчивия брѣгъ, дето снѣгътъ бѣше изчезналъ. Той изкопа съ брадвата си една вдълбнатина, положи тѣлото въ нея и срути брѣга отгоре...

Още три дена, безъ никаква храна, той вървѣ по посока къмъ западъ. На третия денъ той се струполи подъ единъ усамотенъ боръ, на брѣга на една широка рѣка, която той предполагаше, че е Клондайкъ.

Преди да изгуби съзнание, той можа да откачи чантата си; каза сбогомъ на радоститѣ въ свѣта и се зави въ покривките си.

Сънливи цвѣртения го събудиха. Дългото свечеряване започваше. Надъ него, между клонитѣ, бѣха накацали яребици. Жестокиятъ гладъ го подтикна къмъ незабавна, макаръ и мѣчителна, работа. Повече отъ петъ минути се изминаха, преди да успѣе да се прицели и още други петъ, преди да се реши да натисне спусъка.

И се разочарова... Нито една птица не падна. Но сѫщо и нито една не хврѣкна. Тѣ раздвишиха глупаво крила и нехайно се премѣстиха.

Рамото го болѣше. Вториятъ изтрелъ бѣше пакъ несполучливъ, понеже го бѣше страхъ отъ ритането.

Яребиците стояха. Той сгъна въ нѣколко ката завивката си, сложи я между дѣсната си ржка и гърдите и облегна приклада на пушката. Грѣмна и една птица падна. Куршумът бѣше отъ голѣмъ калибъръ и отъ птицата остана само следа отъ окървавени пера. Другите не избѣгаха и той реши да ги удари въ главата, или да се откаже да стреля.

Той трѣбаше да пълни пушката на нѣколко пѫти. Често стреляше напразно, но нѣколко пѫти улучи цельта; и яребиците падаха върху него, като дѣждъ, който щѣше да съживи живота му. Той удари деветъ и когато главата на деветата отхврѣкна, той постоя единъ мигъ прострѣнъ, като се смѣеше и плачеше едновременно, безъ да знае защо. Първата той изяде сурова. После си отпочина и заспа. Събуди се въ пъленъ мракъ, но съ апетитъ и съ доста сили, за да запали огъня; и до пукването до зората той пече и яде оскѣдния си ловъ, като преврѣщаشه на прахъ дори и костите съ зжбитѣ си, които толкова дѣлго бѣха стояли безъ работа. Той пакъ си легна, събуди се презъ другата нощъ, отново заспа и спа до сутринта.

Като се събуди, съ очудване видѣ, че нѣкой бѣше притуриль дѣрва на огъня и че едно почернѣло джезве съ кафе врѣше на жеравата. До него, толкова близу, че можеше да го пипне ако си протегне ржката, седѣше Кѣсиятъ, съ цигара отъ кафява хартия въ устата и го гледаше загрижено.

Устнитѣ на Димъ помрѣднаха, но му се стори, че гърлото му е схванато и гърдите му сѫ свити отъ ридания. Той протегна ржка, взе цигарата и потегли дѣлбоко нѣколко пѫти.

— Отдавна не съмъ пушилъ, — каза той най-после съ спокоенъ и бавенъ гласъ, много отдавна.

— Нито си яль, както изглежда, — прибави Кѣсиятъ.

Димъ направи утвѣрдителенъ знакъ и посочи съ ржка разпрѣснатитѣ пера на птиците.

— Не бѣхъ яль много време, преди да ямъ последния пѫть, — отговори той. — Знаешъ ли какво ми се иска? Чашка кафе. Забравиъ съмъ му вкуса. А сѫщо и сухари и рѣзенъ сланина.

— Ами фасуль? — предложи Кѣсиятъ.

— Е, то би било царско угощение. Струва ми се, че апетитътъ ми се възвѣрна.

Докато единиятъ приготвяше яденето, а другиятъ го унищожаваше, тѣ си разказаха набѣрзо историята следъ раздѣлата.

— Ледът на Клондайкъ бѣше захваналъ да се пука и трѣбаше да чакаме да се освободи рѣката. Два кораба, шестима другари, ти ги знаешъ, всичките простаци, и всичко друго потрѣбно. Изминахме едно малко разстояние, като теглеме корабитѣ съ канджи, или ги бутахме. Но бѣрзейтѣ ще забавята драгаритѣ най-малко съ една седмица. И затова ги оставихъ да прекарватъ по брѣга пѫть за корабитѣ. Нѣщо ми казваше да продължавамъ пѫтя. Тогава напълнихъ чантата си съ провизии и тръгнахъ. Знаехъ, че ще те намѣря да скиташи, наполовина полуудѣль.

Димъ климна съ глава и му стисна краснорѣчиво ржката.

— Хайде, да тръгваме! — каза той.

— По дяволитѣ тръгването! — извика Кжсиятъ. — Ще стоимъ тука още единъ-два дена, за да си починешъ и да си напълнишъ стомаха.

Димъ поклати глава.

— Само да можешъ да се видишъ! — върази Кжсиятъ.

И наистина, видътъ му не внушаваше довѣрие. Това, което се виждаше отъ кожата му, бѣше черно, червеникаво и олющено, вследствие дѣлгото действие на студа. Бузитѣ му бѣха толкова слаби, че въпрѣки брадата, формата на зѣбите личеше подъ изсъхналата кожа. По челото и около дѣлбоко хлѣтналитѣ очи, кожата бѣше опъната, като на тѣпанъ и на нѣкои мѣста покрита съ остра брада, която би трѣбвало да бѣде руса, но бѣше почервенѣла отъ вѣтъра и изцапана отъ пушъка.

— Най-добре е да си приберемъ багажа, — каза той. — Ще продължимъ пѫтя.

— Но ти си слабъ, като новородено яре и не можешъ да вървишъ. Защо бѣрзашъ?

— Кжсий, отивамъ да намѣря най-великото нѣщо въ Клондайкъ и не мога да чакамъ. Това е всичкото. Почни да прибиращъ нѣщата. Ще намѣря чудото на свѣта, по-голѣмо отъ езерата или златните планини, по-голѣмо отъ амбицията да бѣдешъ ядачъ на месо и преследвачъ на мечки.

Кжсиятъ седна и го загледна ококорено.

— За Бога, какво ти стана? — попита той съ прегракналь гласъ.

— Да не си полуудѣль?

— Не, благодаря, добре съмъ. Може би човѣкъ трѣбва да бѫде лишенъ известно време отъ храна, за да види сѫщността на нѣщата. Въ всѣки случай, азъ видѣхъ това, което не вѣрвахъ, че може да бѫде възможно на свѣта. Зная какво нѣщо е Жена... сега.

Кжсиять зяпна отъ очудване, но на устнитѣ му и въ погледа можеше да се прочете неизбѣжна наスマѣшка.

— Мълчи, — продължи тихо Димъ, — ти не знаешъ какво е това, но азъ зная.

Кжсиять преглътна слюнката си и промѣни мнението си.

— Ба! нѣма нужда да бѫда магъосникъ, за да отгатна името й. Всички отидоха да се заематъ съ дрениране езерото Изненада, но Джой Гастель не иска да ги придружи. Тя не мърда отъ Даусонъ и чака да види ще те доведа ли. Ако не, тя се е заклела да продаде всичко, каквото има и да вдигне цѣла армия стрелци, за да отиде въ страната на индийцитѣ, да смаже стария Снась и цѣлата му банда. Сега, ако искашъ да подържишъ за единъ мигъ кучетата, ще се облека и ще тръгна съ тебе, сигурно!

Издание:

Автор: Джекъ Лондонъ

Заглавие: Чудото на жената

Преводач: П. Стоянов

Издател: Издателство Ив. Коюмджиевъ

Град на издателя: София

Тип: повест

Печатница: Печ. „Новъ животъ“ — Ц. Самуилъ 65

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/7315>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.